

Szerkesztőség kiadóváltás
és nyomda: Bud. Reg. Ferdinánd (József főherceg-ut) 4.
Telefon: 151. Sürgőny cím:
Közlöny. Arad. :: Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona,
kiadása és rotációs nyomása.
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente
1080, félévre 540, negyed-
évre 270, havonta 90 Lej.
Külföldre havonta 50 Lejtel-
több :: Egyes szám 5 Lej,
Vasárnap 6 Lej :: (Bucu-
restiben 50 ban felár.)
Hirdetési tarifa szerint ::

XLVI. éviolyam, 271. szám * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Csütörtök, 1931. november 26

Vér és arany

Míg Európa a gazdasági világválság leg-
élesebb meredélyein járja tántorgó táncát az
élet, a távol Keleten a halál arat. A tömeg-
pusztulások döbbenetes víziói kísértenek újra a
Sárga-tenger nyugati partján és ettől a partvo-
naltól több ezer kilométeres földterületen japá-
nok és kínaiak modern hadászati egységei ma-
siroznak egymás ellen. A fekvő vasutvonalak,
a lángban álló falvak és a sárga hadviselés fel-
fokozott kegyetlenkedéseinek többi szörnyű
kulisszái között új dráma bontakozik ki, ame-
lyet egyforma tragikus tétlenséggel néznek
Londonban, Newyorkban, Párisban, Berlinben,
Genfben és Moszkvában a világpolitika diplo-
matái.

A Háboru mesterségesen palackbazárt, vé-
szes szelleme újra elszabadult a Sárga-tenger
partján. És függetlenül a párisi Órateremben
összeült frakkos urak udvariaskodásaitól, füg-
getlenül a magas diplomácia édeskés szővirá-
gaitól, súlyos öklét, ezt a vérbeázott szörnyű
taglót rátámasztotta Mandzsuriára, hogy a ma-
ga egész kísérteties nagyságában felemelked-
jék a világrések fölé.

Ma már a fenyegető veszedelem mutogat-
ni kezdi kendőzetlen arcát is a világsajtó ha-
sábjain. A Timesben olvashattuk Macdonald
leplezetlen beismerését: igenis, az angol gép-
ipar erősen érdekelt van a lángbaborult
Mandzsuriában: a japán csapatok a leg-
modernabb angol motorokkal felszerelt bom-
bavető repülőgépekről ontják a halált a ki-
szolgáltatott kínai fejekre. Az Izvesztija vi-
szont egyáltalán nem titkolja többé, hogy a ja-
pánok szentelen támadását Kína ellen a Szov-
jet egyáltalán nem okkupációs kísérletnek te-
kinti, hanem fegyveres téynynek az orosz vas-
utvonal, a Charbin-vasút megszerzésére, a
melynek forgalmát az amerikai gazdasági élet
rég rossz szemmel nézi. Igen valószínűnek lát-
szik — írja az Izvesztija —, hogy az imperi-
alista Amerika és Anglia érdekeinek parancsá-
ra indult el a japán okkupációs hadjárat, ame-
lyet tehát a Szovjetunió elleni fegyveres lépés-
nek kell tekinteni. Számszerű adatokat kapunk
arról, hogy miakatt 30—40.000 kínait semmisí-
tettek meg eddig ezek „az apró villongások”,
Amerika és Anglia hány tankkal, hadirepülő-
géppel és más egyszerűbb harcizéppel járult
hozzá eddig a sárgák gyors és tömeges meny-
bemeneteléhez. Sanghaiban négy amerikai és
két angol hadihajó horgonyoz, hogy annál nyu-
godtabban és kényelmesebben bonyolíthassa
le üzleteit a két ország hadianyag-ipara. Az
amerikai Baltimore Sun, a Bettelheim-acélkon-
cernhez igen közelálló nagy napilap nem ma-
rad adós a válasszal. Bár leszögezi, hogy tel-
jesen irreleváns ügy, ki kinek szállít hadianyag-
ot és az amerikai hadianyaggyáraknak sem-
mi kedvük nincs raktárra dolgozni, amikön-
végre egy kis konjunktúra kínálkozik; tudott
tény, hogy a Szovjet viszont Kínát látja el kel-
lő mennyiségű pénzzel és háborus kellékkel.
Visszatérít és egyben megdöbbenő az an-
gol-amerikai-orosz lapoknak ez az üzleti vitá-
ja, mert hiszen nemcsak azt tudjuk meg belőle,
hogy a japán-kínai kérdés bármely pillanatban
egy újabb világháborúban robbanhat ki, ha-
nem meg kell tudnunk belőle azt is, hogy az
amerikai és angol hadianyaggyárak raktári lel-
tára még mindig fontosabb, mint az emberi
élet.

A vér és arany ősi vitáját, bizonyos, hogy
ezuttal sem a párisi Óraterem légmentesen zá-
ruló ajtó mögött fogják eldönteni. A világ bé-
kéje és relatív nyugalma még mindig iparpoli-
tikai kérdés és a hadianyaggyárak koncernjei
mozgatják annak az örült Bábszínházak zsi-
megeit, amelyeknek pókhálójában már a tizen-
hetedik éve vergődik tehetetlenül a világbéke
véresszárnyu galambja.

Verekedtek a Kamarában

**A fellángolt szenedélyek botrányos jelenetekben forrtak ki — Különös
jelzők röpködtek a honatyák felé, amelyeknek következménye pofon és
általános verekedés — Cuzának ismét fájnak a zsidók — Felszólalások
a cukorzsora ellen**

Súlyosan támadták a szabadkőműveseket

Bucurestiből jelentik: A képviselő-
ház mai ülésén botrányos jelenetek játszódtak
le, amelyek végül is verekedéssé fajultak úgy,
hogy az elnök kénytelen volt az ülést felfüg-
geszteni. Alig nyílt meg tehát néhány napja a
parlament új ülészaka, újra fellángoltak a
szenedélyek és a törvényhozás háza még iz-
galmasabb jeleneteknek volt a színhelye, mint
az előző ülészakon, amelyet pedig nyugodt-
nak szintén nem lehetett mondani.

Napirend előtt Busila mennők volt az
első felszólaló, aki bejelentette, hogy megal-
kult a nagyiparosok parlamenti csoportja.
Majd a kiskapusi fegyvergyár ügyét tette szó-
vá és kérdést intézett a kereskedelmi minisz-
tériumhoz, miért nem fizeti a kormány a vál-
talt investíciók összegét.

Öklök emelkednek a levegőbe, ütlegek és pofonok zuhannak a nagy tolongásban...

Dumitrescu felugrik és a legközelebb eső szociálista képviselőt, Ghermant arcu-
ver. Nagy tumultus támad. A szociálisták megtámadott képviselőtársuk segítségére siet-
nek. Az elnök hasztalan rázza a csengőt. A képviselők egybefutnak. Öklök emelkednek a le-
vegőbe, ütlegek zuhognak, a nagy tolongásban nem is lehet kivenni, hogy ki kapott és ki
adott pofonokat. Az elnök fülsiketítő zajban enunciólja, hogy felfüggeszti az ülést. A láрма és
tumultus csak magynehezen ér véget és amikor P o m p e i elnök ismét megnyitja az ülést,
sajnálkozásának ad kifejezést, hogy ilyen eset megtörténhetett a román Kamarában. Beje-
lenti, hogy úgy Dumitrescut, mint Ghermant fegyelmi bizottság elé utalja.

Trifu (cuzista) kér szót ezután és inter-
pellációt jegyez be a szabadkőművesek műkö-
dése ellen. Megállapítja, hogy a szabadkőmű-
vesek a hadsereg és az ország felbomlasztásá-
ra törekednek és a királyság helyett köztársá-
ságot akarnak, ők voltak a forradalom előidé-
zői is — jelenti ki —, majd leszögezi, hogy az
ellenzéki politikusok sorában bőven lehet ta-
lálni szabadkőműveseket.

Raducanu: Kik azok?

Trifu: Goga, Trancu Iasi és — ön is.

Cuza és a zsidók

Trifu kéri interpellációja felett a sürgősség
kimondását, amit a Kamara meg is szavaz. Ez
annál feltűnőbb, mert köztudomásu, hogy a ro-
mániai szabadkőművesek nagymestere maga
Argetoianu bel- és pénzügyminiszter.

Cuza a cukorárak magasságát teszi
szóvá.

— A cukorgyárosok zsidók, valóságos blok-
kot alkotnak — mondja.

Beismeri ezután, hogy az igazgatótanács-
ban román politikusok is helyet foglaltak.

Raducanu: A legutóbbi kormány tör-
vényjavaslatot nyújtott be a cukorárak szabá-
lyozása ügyében.

Cuza: Hallgasson, hiszen maga benne
volt a Banca Marmorosch igazgató-tanácsá-
ban is.

Raducanu: Szemtelenység, hogy maga
miket állít.

Lupu és Ioanitescu is beleavatkoz-
nak a vitába és bizonyítják, hogy Raducanu a
törvényjavaslatot valóban benyújtotta.

Cuza így fejezi be a beszédét:

— Zsidóblokk terrorja akadályozza meg a
cukorárak leszállítását.

A többség tapsba kezd, mikor Cuza leül.
Vasilescu Carpen nem késik a válasszal. El-
mondja, hogy Románia cukorfogyasztása 10
ezer vagon, ami 4 milliárdnyi összeget tesz ki.
A cukoripar kezdettől fogva a kormányok tul-

Gherman (szociálista): És ahogy ma-
guk is fizetik a munkásokat...

Dumitrescu (kormányparti, a Curen-
tul szerkesztője): Ön beszél, hiszen ön egy de-
magóg... Adják oda a munkásoknak a képví-
selői napidíjukat!

Gherman szociáldemokrata képviselő
ekkor felhevűlten fordult Dumitrescu felé és
úgy kiáltotta:

— Fogja be a száját!

Dumitrescu (a szociáldemokraták fe-
lé): Csavargó banda!

Flueras (szociáldemokrata, Dumitrescu
felé fordulva): Hülye! Hallgasson, maga
marha!

Dumitrescu: Példátlan arcátlanság!

zott jóindulatát élvezte, mert ha 8 lej az egy
kiló cukorhoz szükséges répa és 13 lej az ille-
ték, akkor a nagybani 38.5 lejes cukorárak
mellett a cukorgyárak 17.5 lejt keresnek.

Singer (zsidóparti): A répatermelők is
zsidók, Cuza ur?

Vasilescu Carpen miniszter ezután ar-
ról beszél, hogy a hét lejért vásárolható kül-
földi cukor 35 lejbe kerülne, amire közbeszó-
lások hallatszanak:

— Nem elég az öt lejes leszállítás!

Cuza: Husz lejnek kell lennie a cukor ki-
lójának.

A napirendi vita során Ispir kormány-
parti képviselő közbeszólása körül újra vihar
támad, amire az elnök felfüggeszti az ülést.
Amikor újra megnyitja, Iamandi felszólalása
támaszt vihart, Lupu leinti egy közbeszólása
miatt, aki kedvezően nyilatkozott egy kor-
mánygesztusról.

— Ugy látszik, nagyon közel van a minisz-
terséghez — mondja.

Aki végre egy tisztességes pártba jutott

Lupu tiltakozik a kijelentés ellen. Iamandi
ezután Argetoianut támadja. Felolvassa a mi-
niszternek Ducához három év előtt intézett le-
velét, amelyben örömeinek ad kifejezést Arge-
toianu, hogy belépett a liberális-pártba és vég-
re ilyen tisztességes pártban lehet. (Derűltség.)

A szenátus ülésén Tatarescu István
szenátor felszólalásában azt kérte, tiltakozza-
nak Borah amerikai szenátornak revíziós ki-
jelentései ellen. Ghica külügyminiszter vála-
szában megállapította, hogy Románia jelenlegi
határai séríthetetlenek. Ezzel az ülés véget ért.

**Adakozzunk
a munkanélkülieknek!**

Sortüz, hét halott, tizenhatsúlyos sebesült

Tüntetnek a munkanélküliek Csehországban — Több csendőr is megsebesült — Borzalmas hatású sortüz — Botránys jelenetek a cseh parlamentben — Szüllő Géza beszéde

Prágából jelentik: A freiwaldai kerület munkanélküliei ma délelőtt összegyűltek és elhatározták, hogy éhségtelvonulást rendeznek Freiwaldauban. A csendőrség azt a parancsot kapta, hogy a tüntetést mindenképpen akadályozza meg. Összeütközésre került a sor, amelynek során fegyverek, botok, kövek, vasrudak segítségével a tüntetők **több csendőrt, köztük egy főhadnagyot súlyosan megsebesítettek.** A csendőrség erre sortüzet adott le, amelynek borzalmas hatása volt. **Heten a tüntetők közül azonnal szörnyet haltak, tizneheten súlyosan megsebesültek.** Többen élet-halál között vívódnak. A csendőrök közül heten sebesültek meg.

A véres incidens híre még a délután eljuttott a prágai kamarára, ahol óriási vihar tört ki, a képviselők követelték, hogy a belügyminiszter azonnal jelenjen meg és tájékoztassa a közönséget. A belügyminiszter azonban nem jelent meg és csak holnap ad az esetről ismeretető nyilatkozatot.

A képviselőház mai ülése rendkívül viharos volt. **Krenser** német szociáldemokrata képviselő beszéde alatt, aki a költségvetés vitájához szolt hozzá, **Gottwald** kommunista képviselő a véres eseményekről szóló táviratot lobogtatva kezében több kommunista képviselővel együtt azt kiabálta, hogy a szónok azonnal menjen le az emelvényről. Ezután heves jelenetek játszódtak le a német szociáldemokraták és a kommunisták között, akik viharosan követelték, hogy a belügyminiszter jelenjen meg az ülésteremben.

Mikor a vihar egy kissé elült, **Krenser** befejezte beszédét, majd az elnök kijelentette, hogy **Slawik** dr. belügyminiszter meg fogja tenni jelentését az eseményekről. Az elnök kijelentését zajos kiáltásokkal és dobolással, toporzékolással fogadták a kommunisták. Az általános zajban csak azt lehetett kivenni, hogy a miniszterelnök megjelenését követelték. **Stribny** képviselő végül az általános pokoli lármban az emelvényre ment, azonban alig ejtett ki néhány szót, a kommunisták **tombolva követelték, hogy hagyja el azonnal az emelvényt.** Mikor **Stribny** erre nem volt hajlandó, többen odarohantak és le akarták taszítani a szónoki emelvényről **Stribnyt.** Az elnök erre nagy zaj és kiáltások közben felfüggesztette az ülést.

Szüllő Géza beszéde a békéről

A költségvetési vitában felszólalt **Szüllő Géza**, a csehszlovákiai magyar keresztényszocialista-párt elnöke is, aki kijelentette, hogy nem fogadhatja el a költségvetést, mivel ezzel a kormánnyal szembeni bizalmát dokumentálná. A kormány csak a cseh érdekeket tartja szem előtt a felvidék lakosságát pedig másodosztályú állampolgároknak tekinti, amelynek sérelmei orvosolatlanul maradnak.

— A béke tizenharmadik esztendejét éljük — mondotta — egy olyan békéjé, amely nem hozta meg a lelkek nyugalmát, mivel alapját nem az igazság képezi. Ez a béke akkor lenne valóban szerződéses állapot, ha mindkét fél

szabad akaratából jött volna létre. Amikor a békeszerződéseket megkötötték, elfelejtették a tulajdonképeni célról, amelyet eleinte hangoztattak.

A késő éjjeli órákban érkezett prágai jelentés szerint a Niederindewiese mellett történt eseményekről a csehszlovák kormány hivatalos jelentést adott ki. A hivatalos vizsgálat megállapításai szerint mintegy 800 emberből álló tömeg tüntetett mely ellen 15 főnyi csendőrsztagot vezényelték ki szétosztás végett. A csendőrök csak akkor használták fegyverüket, amikor parancsnokuk, **Jirkovsky** főhadnagy megsebesült, majd 11 csendőr kövektől és botoktól találva rendkívül szorongatott helyzetben volt és védekeznie kellett. A tömeg ekkor borsot szórt a csendőrök szemébe, mire azok használták a fegyverüket. **A hét halott közül kettő nő.** Egy súlyosan sebesült munkás az esti órákban sem tért még magához s állapota válságosra fordult. A tüntetők közül könnyebben sebesült meg hat nő. Megállapítást nyert az is, hogy a halottak és sebesültek között csupán **egy volt munkanélküli.** A tizenöt főnyi csendőrsztag két tagja, a főhadnagy és egy altiszt súlyosan megsebesültek. Az esti órákban már helyreállott a teljes nyugalom Niederindewiese környékén.

Világprobléma lett a kínai-japán konfliktusból

A japán csapatok általános támadásba kezdtek — Nyugtalan-ság Oroszországban — Hírek Amerika beavatkozásáról — Japán előnyomulása a szovjet ellen — A kínai diákok háborút követelnek

Londonból jelentik: **Cangkaisék** egy nankingi gyűlésen kijelentette, hogy kész utolsó csepp vérével is megvédeni az ifjú Kínát és **Macsangszan** tábornokkal karöltve harcot kezd Japán ellen. Más hírek szerint az Unió a kínai-japán tárgyalások meghiusulása miatt az 1922. évi washingtoni egyezmény aláíró államait értekezletre akarja összehívni. **A délmandzsuriai japán csapatok hír szerint általános támadásba kezdtek.** A kharbini japán katonai misszió jelentése szerint a japánok **Kharbint** is meg akarják szállni.

Moszkvai jelentések szerint a mandzsuriai események nagy nyugtalan-ságot idéznek elő szovjet-körökben. Az **Izvesztija** szerint a japánok állandó támadásai **nem is annyira Kína, mint inkább Oroszország ellen irányulnak.** Hangsúlyozza a lap, hogy a Kharbin-vonal megszállása által nemcsak **Vladivosztoktól** zárják el Oroszországot a japánok, hanem egyenesen megfenyegették **Csitát**, a legexponáltabb orosz határvárost. Az **Izvesztija** követeli, hogy erősítsék meg a **Blagovjicsenszknél** összevont orosz haderőket, mivel nem lehet tudni, hogy az imperialista-kapitalista Amerika és Anglia parancsára Japán mikor támadja meg a szovjetet.

„A hágai konferencia brutálisan bánt Magyarországgal“

Állapították meg a magyar parlamentben

Budapestről jelentik: A képviselőház mai ülésén **Strausz István** pártönkivüli képviselő megállapította, hogy a magyarországi nyugdíjterhek 40 százaléka tulajdonképpen az utódállamokat illeti. A hágai konferencia brutálisan bánt el Magyarországgal. Az ország adósságai 1481 millió pengőt tesznek ki, amiből csak 132 millió magánadósság, a többi Magyarországra oktrojált háborús tartozás.

Báró Biedermann egységes-párti nem helyesli a magyar-osztrák vámuniót, mert ebben a szomszéd államok nem mennének bele. Ezzel szemben a Duna-konföderáció híve, melyben Magyarország, Románia és Jugoszlávia a termelő-államok és Olaszország, Csehszlovákia és Ausztria a fogyasztó ipari-államok lennének. **Nagy Emil** pártönkivüli kijelenti, hogy Magyarország jelenlegi határai között életképtelen.

Kenéz Béla kereskedelemügyi miniszter **Eber Antal** interpellációjára válaszolva kijelenti, hogy nem teszi magáévá Ebernek a devizakorlátozás megszüntetésére vonatkozó javaslatát, mert ez egyet jelentene az aranypolitika feladásával. A kereskedelmi mérleg a devizakorlátozás bevezetése óta vált aktívá. A korlátozás megszüntetése esetén mindenki megrohanná a bankokat, amelyek így tönkremennének és infláció következne be. Az üléssel véget ért.

A Pravda adatokat közöl arról, hogy a japán-kínai konfliktus tulajdonképpen nem is Japán és Kína ügye. A mandzsuriai konfliktus csak casus belli volt és **a japán előnyomulása a Szovjetunió ellen irányul.** A lap számszerű adatokat közöl arról, hogy Amerika és Anglia mennyi hadirepülőgépet, tankot és hadianyagot szállított már eddig Japánnak, továbbá megemlíti, hogy **Sanghaióban** hat amerikai és négy angol hadihajó horgonyoz, amelyek további hadianyagot szállítanak. **Leszögezi a Pravda azt is, hogy Amerika biztosan beavatkozik a konfliktusba** és erre az eshetőségre a koreai öbölben már egy hete három amerikai sorhajóflotta és négy angol dreadnought horgonyoz.

Mukdenből jelentik: Mukdenben a helyzet egyre fenyegetőbb színeket ölt. Az összeütközés a kínai és japán csapatok között **elkerülhetetlen,** ha csak a kínaiak önként vissza nem vonulnak. Mandzsuriaiban ellenben valamivel nyugodtabb a légkör. Párisi jelentések szerint a Népszövetség kínai bizottsága újabb asztásokat kapott Nankingból. **Dr. Sze** ma újbb emlékiratot nyújtott be a Népszövetség főtákaróságához. Felszólítják az emlékiratban a Népszövetséget, hogy azonnal intézkedjen az ellenségeskedés megszüntetésére és a japán csapatok oly mértékben való visszavonására, amely a biztonság fokozatos visszaállítását lehetővé teszi.

Londoni jelentések arról számolnak be, hogy **Shanghai északi pályaudvarán** 8000 nacionalista diák hatalmas tüntetést rendezett a háború mellett.

A diákok a sínekre feküdtek, hogy megakadályozzák a vonatok elindítását.

A kínai diákok követelik, hogy azonnal **üzenjen** a kínai kormány hadat Japánnak és hogy lépjen ki Kína a Népszövetségből. Ezenkívül követelik **Csang-Cso-Liang** kivégzését. A diákoknak egy hatalmas csoportját különvonaton **Nankingba** küldték.

Vámháboru fenyegeti a világot

Az angol szükségvám életbeléptetése miatt Franciaország retorzióval fenyegetőzik — Magyarországot súlyosan érinti az angol behozatali tilalom

Londonból jelentik: Hír szerint a kormány nemhogy enyhítené, de súlyosítani akarja az ugynevezett dumpingellenes vámrendszerét, amely voltaképp a legszigorubb prohibíciós vámszisztéma. A karácsony előtti piacot idegesíti a behozatali tilalom, amely főképpen Magyarországot érinti érzékenyen, ahonnan évente két-három millió darab pulykát szállítottak Angliába. A szükségvámok ma léptek életbe. A repülőtéren az utolsó percekig is óriási forgalom mutatkozott és

nagy mennyiségben hozták a repülőgépek az idegen árukat.

Az angol tilalmi vámok miatt vámháboru fenyegeti az egész világot. Elsőnek Franciaország fenyegetőzik retorzióval. A Kamara ülésén éles vihar várható és valószínű, hogy az angol árukat 15—20 százalékos póttelletekkel sújtják. Az Unió máris felemelte a behozatali illetéket és Olaszország, továbbá a többi állam tervezeteket készítenek hasonló értelemben.

Levetette magát az aradi szülészeti klinika emeletéről egy milliomos pécskai gazda felesége

Súlyos operáció után gyógyultan ma kellett volna elhagynia a klinikát — A végzetes elhatározás — Férj és feleség rejtélyes beszélgetése a zárt ajtók mögött — Az igazgató főorvos nyilatkozata

Tragikus körülmények között kísérelt meg öngyilkosságot ma, a kora reggeli órákban Jelita Mara, az aradi Bábaképző-intézet betege. Kihaszználva egy óvatlan pillanatot, amidőn az ápoló-személyzet és a szülész-nőiskola növendékei el voltak foglalva, levetette magát az első emeleten levő egyik kórterem ablakából az udvarra. Az öngyilkosságot a szuterén helyiségben levő konyhában tartózkodók vették észre, mert a szerencsétlen asszony ennek ablaka elé zuhant le, fellármázták a személyzetet, amely az újult asszonyt bevitt az intézetbe, értesítették a mentőket s beszállították az aradi közpórházba.

Az öngyilkossági kísérlet előzményei a következők:

Vita a férj és feleség között

Jelita Mara dúsgazdag pécskai gazdálkodó felesége. Néhány hét előtt rosszindulatú daganatot kapott, amelyet operatív úton kellett testéből eltávolítani. Az asszony, mint fizető-beteg, kérte felvételét a Bábaképzőbe, ahol Vuia dr. igazgató-főorvos vizsgálta meg s mivel az operáció halaszthatatlanná sürgős volt, azt végre is hajtotta sikeresen. A műtét után Jelita Mara az intézetben maradt ápolás alatt, állapotában a javulás gyorsan következett be s a kezelőorvosok közölték az asszonnyal, hogy további intézeti ápolásra szüksége nincs s a mai nap folyamán, mint teljesen gyógyult, elhagyhatja a Bábaképzőt. Egyben értesítették férjét is, hogy felesége hazakíséréséhez jöjjön be Aradra. A férj jelentkezett is és a tegnapi napon bem is járt felesé-

— Az asszonyon, aki tudomásunk szerint egy gazdag pécskai gazdálkodó felesége, sikeres műtétet hajtottam végre s úgy volt, hogy a nő a mai nap folyamán már el is hagyja az intézetet. Lehet, hogy férjével volt valami nézeteltérése, bár én inkább azt hiszem, hogy az öngyilkosságot inkább buskomorsága miatt akarta elkövetni, amely minél inkább elhatárolódott a szerencsétlen asszonyon. Lehet, hogy ennek indító oka betegsége volt, tény azonban az, hogy amióta kezelésem alatt állott, Jelita Mara egyetlen szót sem ejtett le. Órákon keresztül képes volt maga elé nézni és a felületes szemlélő előtt is a buskomor beteg benyomását keltette. Az asszonynak szerencséje volt az esésnél, hogy zuhanás közben megfordult és nem fejére, hanem inkább oldalára esett és nem a ház előtt felhalmozott kórákásra, hanem a puha és az előző napon felásott földre zuhant. Véleményem az, hogy belső sérüléseket szenvedett és nem kizárt dolog, hogy gerincepedést vagy törést is kapott, azonban ezt pontosan a röntgenvizsgálat van hivatva megállapítani.

Vuia Salvator dr. igazgató-főorvos az esetről jelentést tett az aradi ügyészségnek is, amely elrendelte az öngyilkosságot elkövetni akaró asszony kihallgatását arra vonatkozólag, hogy tettét milyen okból akarta elkövetni. A kórház igazgatósága pedig a nő Pécskán lakó férjét értesítette a hajnali órákban lejátszódott tragédiáról.

LUPU dr. miniszteri tárcát akar

Rendületlen tárgyalások a kormánnyal — Lupu követelése: a mezőgazdasági adósságok radikális konvertálása.

Bucurestiből jelentik: A Dimineata mai számában szenzációs értesülést közöl, amely szerint Lupu dr. és Iorga között döntő fontosságú tárgyalások voltak, amelyeknek eredményeképpen Lupu dr. minden valószínűség szerint helyet kap a kormányban, Lupu dr. egyik lényeges feltétele, hogy a mezőgazdasági adósságok konvertálását radikálisabb formában oldják meg, mint ahogy azt a Iorga-kormány javasolta tervezte.

Lupu dr.-nak a kormányba való belépésével kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, hogy legközelebb részleges átalakulást fog szenvedni a kormány. E hírek szerint Istrate-Micescu szintén belépne a kormányba és az igazságügyi tárcát kapná. Ugyanakkor pedig Valjean, aki nemrégiben még egyik oszlopa volt az ifjú liberálisoknak, szintén helyet kapna a kormányban.

A liberális-párt helyzetével mai számában hosszabban foglalkozik a Curantul. A lap szerint Duca távolléte a liberálisok kamarai hadüzenetének bejelentése alkalmával, sokkal messzebbfokú okokra vezethető vissza, mint egyszerű betegség. A lap úgy tudja, hogy a párt kivette Duca kezéből a parlamenti harcok irányítását, mivel a párt elnöke az utóbbi időben kétkulacsos politikát folytatott. Addig, amíg kielé éles ellenzéki politikát hirdetett, Iorga felé lojális politikát folytatott.

Ma egyébként megalakult a Iorga-párt parlamenti csoportja is, amelynek Topa az elnöke. Elhatározták, hogy a kormány kiegészítése érdekében megbízzák Ramnicul-Munteanu belügyi alminisztert, hogy vegye fel az ügyben a tárgyalásokat Iorga miniszterelnökkel.

Barátja után Marosvásárhelyre szökött egy aradi uriasasszony

De két gyermekét is magával vitte — Fájdalmas csalódás — A Don Juan nős és családos ember — A csalódott asszony a rendőrségre került — Érdeklődés Aradról — Utban hazafelé

Nem mindennapi érdekességü szerelmi botrányeset került a marosvásárhelyi rendőrségtől az aradi rendőrségi akták közé. Az érdekes botrány kiindulóállomása Arad. Az eset hőse, groteszk francia vígjátékok gyakran kigunyolt polgári Don Juanja, egy kereskedelmi utazó, aki odahaza, Marosvásárhelyen boldog és békés családapa, gyermekek apja. Amikor azonban üzleti ügyekben a szomszédos erdélyi városokat keresi fel, akkor a jómegílenésű, elégségszerű férfi leveti magáról a családapa leplet és könnyed szerelmi kalandok vidám amorozóját játsza meg. Bizonyos szempontból érthető is

sünk odahaza jámbor nyárspolgár, aki csak feleségének és gyermekeinek él.

A gondolatot tett követte, az uriasasszony összecsomagolt és egyszerűen megszökött az urától, mint gondos anya azonban nem feledkezett meg a gyermekeiről sem — azokat is magával vitte. Nagy volt az utazó megdöbbenése, amikor egy szép napon a lakásának előszobájában maga előtt látta szerelmét, kisgyermekével az oldalán. Az asszony azt várta, hogy a férfi a nyakába borul, de a pillanatnyilag megrémült utazóban felébredt és urrá lett a tisztos családapa és ridegen kiutasította az asszonyt!

— Menj vissza az uradhoz, itt nem lakatsz, mert családos ember vagyok.

Az asszony kövémeredt, azután kibotorkált a lakásból. Minden álma semmivé foszlott, most már csak egy lehetőség volt hátra számára: visszautazni Aradra. Este sirva, céltalannal ödögött a marosvásárhelyi uccán, míg azután egy detektívnek gyanussá vált és felkísérte az ügyeletes szobába.

Az aradi rendőrséghez ma érkezett meg a kérdőtávirat Marosvásárhelyről, hogy mi történt az asszonnyal. A válasz kellő nyomozás után elment: „Küldjék vissza”. Az uriasasszony két gyermekével már utban is van Arad felé.

A halhatatlan lump

géné. Az ápoló-személyzet nem tudja biztosan, mi történt a házaspár között, azonban úgy lehetett beszélgetésükből kivenni, hogy a férj sokalja az ápolási költséget, amelyet felesége miatt fizetni kellett. Lehet, hogy emiatt szemrehányásokat is tett az asszonynak s valószínű, hogy ez érlette meg a nő lelkében az öngyilkosság gondolatát.

Tifokzalos háttérű tragédia a hajnali szürkületben

Ma reggel hat óra után gyűltek össze az intézet alkalmazottjai a közös étkező-teremben, a reggeli elfogyasztásához. Ezt az időpontot — amikor még a többi betegek legtöbbször is alszik — használta fel Jelita Mara végzetes elhatározásának keresztülvételére. A nagy, közös teremnek az intézet homlokzata előtt elterülő, udvarra néző ablakát kinyitotta, felkapaszkodott a párkányra s levetette magát az emeletnyi magasságból. A zuhanásra és Jelita Mara testének tompa puffadására figyelmesek lettek az intézet konyhájában tartózkodók, akik fellármázták a személyzetet, az újultan fekvő nőt bevitték az egyik kórterembe, ahol Vuia Salvator dr. igazgató-főorvos vizsgálta meg s mivel az asszonyon külsőleg semmi sérülést nem lehetett felfedezni, valószínűnek látszott, hogy az esés következtében belső sérüléseket szenvedhetett s ezért az igazgató-főorvos úgy intézkedett, hogy az öngyilkossági kísérletet elkövető nőt a mentők az aradi közpórház belgyógyászati osztályára szállítsák be.

Az esettel kapcsolatban Vuia Salvator dr. igazgató-főorvos a következőket mondotta:

Liane Haid, Gustav Fröhlich-hel

ez a kétlaki élet. Az utazó, aki egy vásárhelyi textilnagykereskedő-cég tisztviselője, ugyszólván állandóan uton volt és bizony kevés jutott ki neki a családi tűzhely melegéből.

A hölgy szereplő egy aradi uriasasszony, akinek anyakönyvileg hitelesített férjén kívül két apró gyermeke is van. Az asszony, ahogy mondani szokás, nagyon is belemelegedett az utazóval való intim kapcsolatokba, a marosvásárhelyi Don Juan lehetséges, hogy a pásztorórák során izzó bókokon kívül könnyelmű ígéreteket is tett szerelmének, aki elhatározta, hogy ha kell, a világ végéig is követni fogja az utazót, de Marosvásárhelyig mindenesetre elmegy utána. Távolról sem sejtette ugyanis hogy hő-

Mától

a CENTRAL-mezgőban

Szombaton: Lengyel Irénnel, Neményi Lilivel, Selmeczyvel: A hamburgi menyasszony.

Vasárnap este: Tul a Dunán Baranyában. Lengyel Irén, Major Kató, Selmeczy, László föllépése

Az aradi nyomorenyhitő akció eredményes munkája

A különböző felekezetek papjai a nemes gondolat szolgálatában — Az éhező gyermekek összeírása — Steinitzer Zseni nyilatkozata

Az aradi jótékony nőegyletek által megindított gyermekmentési akció gyors léptekkel halad a végleges kibontakozás felé. A mozgalom minden frontjáról ma már a legszebb jelentések futottak be. Az *Aradi Közlöny* szerkesztősége által felvetett terv megvalósításán fáradoznak úgy a jótékony egyesületek tagjai a nagyszerű energiával és szervezőképességgel megáldott *Vásárhelyi* Jankával élükön, mint az összes felekezetek főpapjai, akik valamennyien a praktikus megszervezés munkálatait végzik.

A nőegyletek összehívták választmányi ülésüket, amelyen megtárgyalták az akció levezetésének különböző munkálatait. Valamennyi választmány tagjai a legnagyobb lelkesedéssel állottak a mozgalom szolgálatába és készséggel vállalták magukra a nyomorgó gyermekek ebédeltetésének minél szélesebb körökben való terjesztését. Az egyöntetű megmozdulás a reformátusok körében jutott kifejezésre. A Református Nőegylet élén az agilis *Dömötör* Lászlónéval, a legnagyobb buzgalmat fejtő ki az akció megszervezésének munkálatai körül, nemkülönben *Csécsi* 'ire' református esperes, aki vasárnap az istentisztelet után felszólította az egybegyűlt híveket, hogy csatlakozzanak a legmesszebbmenő támogatással az *Aradi Közlöny* által kezdeményezett akcióhoz. A felhívás után azonnal negyvenkét jelentkező nevét szedte össze a Református Nőegylet és a jelentkező-ívet *Csécsi* esperesnél helyezte el, ahol minden nap tekintélyes számmal gyarapodik a jelentkezők száma.

A Lutheránus Nőegylet testvéregyletéhez hasonlóan munkálkodik az éhező gyermekek érdekében. *Dénes* Béla evangélikus lelkész vasárnap, emelkedett gondolatokból összefűzött hatásos prédikáció keretében hívta fel a hívek figyelmét a gyermekmentési akcióra, melynek nem is maradt el a hatása. *Frint* püspök hivatalában szép számmal jelentkeztek olyan evangélikus hívek, akik hajlandók ebédjüknél vendégül látni egy-két gyermeket minden nap, vagy egyszer-kétszer hetenként a hideg téli időjárás tartama alatt.

A Polgári Jótékony Nőegylet, amely elsőnek jelentette be, hogy csatlakozik az akcióhoz és az egyesület otthonában minden nap 5 gyermeknek ad meleg ebédet, most is laudatlan energiával dolgozik a gyermekek elhelyezésén. A Nővédelmi Hivatal már megkezdte a nyomorgó gyermekek összeírását. E célból *Vásárhelyi* Janka, az egyesület elnöknője, valamint az akció vezetője, levélben kérte fel az iskolákban tanító lelkészeket és hitoktatókat, hogy támogassák az ebédeltetésre legjobban rászoruló gyermekek összeválogatásában.

Steinitzer Zseni, a Missziós Társaság ügyvezető elnöknője szeretettel állítja össze a listákat, olyan gonddal osztja be a gyermekeket, mint valami királyi lakoma vendégeit az udvarmester.

— Nagyon nehéz feladat a lista helvesszeállítás — mondotta *Steinitzer* Zseni munkatársunknak. — Rengeteg olyan jelentkező akad, akiknek szülei mint szegények, vagy munkanélküliek, nincsenek még sehol bejelentve. Az is nagy körültekintést igényel, hogy összeegyeztessük az ebédet adó lakhelyét a gyermek lakhelyével, mert természetesen tekintettel akarunk arra is lenni, hogy ne kelljen a szegény éhes gyermeknek messzire menni az ebédért.

A jövő héten minden valószínűség szerint a gyermekmentési akció a megvalósulás stádiumába lép és a szegény gyermekeket a vendéglátó házaknál párolgó leves, egy darabka hus, vagy tápláló főzelék várja minden nap, amíg csak a rideg télt fel nem váltja a reményt keltő, napsugaras tavasz.

Elhalkul az autótülkölés Arad uccáin

Glédában állnak a fényezett autótaxik a pároszáza előtt — A huszadik század modern embertipusa: a soffőr irigylő a rozzant konflikt — Az ok: adó, drágaság és rossz utak

Az egész életét megbőnítő súlyos gazdasági helyzet az ucca forgalmában elsősorban érezteti hatását. A városi szimfónia szerves részét alkotó ezernüanszu autótülkölés is egyre halkítja hangját, napról-napra szórványosabban hallatszik fel az autótaxik hörgő, sivító, ugató életmeggnyilvánulása. Ugyanakkor pedig fényesremázoltan, tükörtisztán ott áll glédában a standokon az autótaxik hosszú karavánja napszámra anélkül, hogy valaki is megbontaná a sort, hogy igénybevegye a modern technika járművét.

Egy ilyen tükörtisztá glazuru autótaxi olyan, mint a cifra nyomoruság. A nagy fényesség, a sár és pormentesség tulajdonképpen a forgalom kiáltó hiányjele. Csak pár esztendője, még az aradi autótaxik soréven rótták az aradi uccákat és a környékbeli országutakat. Ma pedig ott állanak napokon át a standon és az egész forgalom az állomásra és egy pár mellékúccára korlátozódik. A taxis, akit pár évvel ezelőtt az irók, mint a modern embertípus megszélyesítőjét énekelték meg, ma már éppoly gondráncolta, kétségbeesett ember, mint mindenki, aki vízbefulóként küzd az életért.

— Forgalom...? — mondja keserűen az, akit megszólítottak és legyint a kezével lemondóan. — Forgalom csak volt. Ma már a fantáziák birodalmába tartozik. Lehet, hogy nem hiszi el, ha azt mondom, hogy naponta 20—40—80 lejes keresetekkel megyünk haza. Nem keressük meg a rezsit. Naponta legalább 50 lej ára benzint fogyasztunk el, mert a motort állandóan melegen kell tartani, hiszen az esetleges utas nem várna meg, amíg bemelegítünk. Nem is beszélve a magas adókról. Ezelőtt három évvel még akadt fuvar. Elmentünk Nagy-

Katasztrófa áldozata lett Románia egyik legügyesebb pilótája

Lezult a repülőgépevel. — Holan szedték ki a gép roncsai közül.

Bucurestiből jelentik: A siperai repülőtéren halálos kimenetelű repülőszerecséltenség történt. Oculcanu repülőőhadnagy gyakorlatot végzett a levegőben, amikor egyszerre csak azt vette észre, hogy a gép mintegy 150 méter magasságból zuhanni kezd és pillanatok alatt földet ér. A motor nem robbant fel, így a gép csak zuhanás közben szenvedett sérüléseket, de ezek is elegendők voltak ahhoz, hogy az összetörő alkatrészek halálos sebeket ejtve, nyomuljanak be a szerecséltlen ember testébe.

Amikor már kiemelték a roncsok közül, nem volt benne élet. Oculcanut mint a legügyesebb repülőt ismerték, aki még a nyáron, rekord idő alatt, megszakítás nélkül tette meg az utat London—Bucuresti között. Halála érzékeny veszteséget jelent a román aviatikának.

váradra is. Merem állítani, hogy egy hónap alatt nem keresünk meg annyit, mint akkor némelyik szerencsés napon. Ezzel szemben, hogy csak a magam példáját vegyem, három év előtt fizettem 4800 lej adót, most fizetek 6380 lejt.

— Látja kérem ezt az előttem álló kocsit...? Most déli 12 óra van. Ez az autó éjjel 12 órakor állott a standra és azóta ott áll anélkül, hogy igénybe vették volna. Pedig a legelső kocsit a sorban, tehát a legkönnyebben észrevehető. Nekem ma például szerencsém volt. Ez azt jelenti, hogy kivittem egy ismerősömet 50 lejért a várba. Több keresetem ma már valószínűleg nem is lesz.

Csupa keserű gondterheltség minden szava. Nagyon baragszanak a taxisok az ugynevezett „feketeüvarosokra” is. Sok kárt okoznak nekik.

— Hatósági támogatást nem adnak ellenük és így zavartalanul veszik el kenyerünket. Hiszen ha valahogy menne az üzlet, akkor nem bánánk annyira. De most, amikor a kenyerünket nem tudjuk megkeresni...

A rossz országutakról esik szó.

— Nem is merünk már vállalni vidéki fuvar, mert nem fizetődik ki, annyira megrongálódik a kocsi. Emellett az utóbbi időben a pneumatik árát tíz százalékkal felemelték. Mindehhez ráadásnak most a balesetbiztosítást is kötelezővé tették, ami szintén jelentékeny összeget tesz ki. Nem tudjuk, hogy milyen lesz a jövő, de már reménykedni sem merünk benne. Ha az autót eladhatnánk, abból élhetünk egy ideig. Mert a fuvarozás már nem ad nyert.

Keserűen és lesújtóan állanak a taxisok a standon. És mellettük ott vesztegelnek a ragyogóra tisztított, elegáns automobilon. Egy rozzant, sárcsapta konflikt üget arra felé. A konfliktba fogott gebe nyihog egyet gunyosan, kárörvendően:

„Ma nekem, holnap neked...”

Valahonnan a távolból, mintha a nyertésre válaszolva, bosszusan hördül fel egy autótülkölő excentrikus hangja. (korda.)

Budapest egyik legrégibb és legelőkelőbb
DIVATSZALONJA a IV. Pro-
hászka Ottokár-ucca 8. szám alatt

EHRENFEST IRMA-cég

eredeti párisi modelljei után, kész ruhákat tart raktáron
eddig sohasem létezett olcsó áron. — A ruhák anyagát és
kivitelét a divatszalon régi jó hírneve garantálja.

Halántékon lötte magát

egy szászvárosi fiatalember. — A leépitett tisztviselő tragédiája.

Szászvárosról jelentik: Megrendítő öngyilkosság történt ma délelőtt Szászvárosban. Egy ismert szászvárosi fiatalember, Braun Árpád, a „Transylvania“ vállalat vezetőjének, Braun Móricnak a fia meggondolatlanul egy revolvengolyóval kioltotta fiatal életét.

Az öngyilkos fiatalember hosszabb ideig állott a Heiter Endre divatkereskedő-cég szolgálatában, azonban a mai nehéz gazdasági depresszió arra kényszerítette a céget, hogy alkalmazottainak egy részét leépítse. Az elbocsátottak között volt Braun Árpád is, aki a felmondást anyyira szívére vette, hogy öngyilkosságra határozta magát. Ma a kora délelőtti órákban bezárkózott szülei lakásán levő szobájába és pár perc múlva átlőtt koponyával, holtan hevert a szoba padozatán a szerencsétlen, meggondolatlan fiatalember.

Az öngyilkosságot a fiatalember környezete vette észre, akik egy éles detonációra lettek figyelmesek. Azonnal a fiatalember szobájához rohantak, bemenni azonban nem tudtak, miután az ajtó zárva volt. Csakhamar betörték a nehéz faajtót és ekkor megdöbbenő látvány tárult a hozzátartozók szeméi elé. A fiatal Braun Árpád véres fejjel, holtan feküdt a földön és mereven kezében szorongatta a gyilkos szerszámot. A megrémült szülők rögtön orvosért futottak, segíteni azonban már nem lehetett gyermekükön, mert az pár pillanattal öngyilkossága után már kiszüvedett.

A tragikus öngyilkosság úgy Szászvárosban, mint a környéken nagy feltűnést keltett és a mélyen sújtott család iránt őszinte részvét nyilvánult meg.

A Standard

C S E R E A K C I Ó

tökéletes és élvezetes rádióvételt biztosít Önnek.

Keresse fel

SZABÓ ALBERT

rádió-osztályát

A R A D, Bulevardul Regina Maria 20. szám,

ahol díjtalanul mutatják be a legmodernebb 3a (3+1 lámpás hálózati) 3al (3+1 lámpás hálózati Európavevő) készülékeket 200—2000 méter hullámhosszra.

Vegye igénybe a csereakciót.

Uj rendszer az aradi iskolákban

A vizsgák eltörlése után megszűnik a tíz számjegyű osztályozás

— Az új rendszer általános megelégedést váltott ki —

Crisan Ascaniu liceumi igazgató nyilatkozata

Az egész országban és így Aradon is általános meglepetést váltott ki a közoktatásiügyi miniszternek az a legutóbb kiadott rendelete, amely megszünteti a középiskolákban az évvégi vizsgák rendszerét. Ez a meglepetés azzal magyarázható, hogy az eddigi román közoktatásiügyi politikát majdnem mindig a vizsgák megszigorítása, sűrűbbé tétele és általában a vizsgarendszer előnyben részesítése jellemezte. Az utóbbi években a helyzet az volt, hogy minden félév befejeztével a tanulóknak le kellett vizsgáznok.

A vizsga ugyszólván kálváriát jelentett a tanulók számára, minthogy a mult közoktatásiügyi rendszerben száz százalékosan döntő jelentősége volt a tanuló szempontjából. Gyakori volt az az eset, hogy olyan tanulók, akik egész év során jó előmenetelről és készütségről tettek tanúságot: a vizsgán, szerencsétlen véletlen, egy komplikált kérdés következtében mégis elbuktak. Ezzel szemben kimondottan rossz, hanyag tanulók, ha egy kis szerencséjük volt, a mindenható vizsga segítségével átjuthattak a magasabb osztályba. Nyugat-és Középeurópának legtöbb államában a vizsgát, mint elavult és a közoktatás szempontjából káros szokást, már évekkel ezelőtt megszüntették, míg most az éveken át folytatott hosszúság, túlzott és egyenesen káros közoktatásiügyi kísérletezés után Romániában is kimondották a vizsga eltörlését és azt, hogy a tanuló előrehaladása az év folyamán elért felelet eredményétől függ.

Érdeklődünk a közoktatásiügyi miniszterl rendelet ügyében Crisan Ascaniu aradi liceumi igazgatónál, aki a következőket mondotta:

— A rendelkezés Aradra még nem érkezett be, de az minden bizonnyal életbelép, minthogy annak tartalma benne foglalatik Iorga miniszternek ez év júliusában a parlament által megszavazott új közoktatási törvényében. Ez a törvény kimondja ugyanis, hogy *ezentul nem lesznek a középiskolákban évvégi vizsgák, mindössze az eddig is szokásos, negyedik osztály végén kötelező felvételi vizsga és az érettségi vizsgálatok maradnak meg.* Ezzel szemben a törvény értelmében a tanuló bizonyítványának kiállításánál az év folyamán elért osztályzatok lesznek a mértékadók.

— Véleményem szerint a vizsgák megszüntetése csak helyesíthető — mondotta Crisan igazgató. — *Ugyanez a törvény lényegesen meghosszabbítja a tanévet, amely ezentul szeptember 1-én kezdődik és június 15-ig tart.* Az első évharmad december 1-én fejeződik be, a második március 1-én és a harmadik június 15-én. Ilyenformán a tanulóknak bő idejük marad a tananyag átismétlésére és arra, hogy ebből az átismételt teljes évi tananyagból lefelelhessenek. Az ilyen módon kapott osztályzatok sokkal realisabbak lesznek a tanuló képzettségének a megítélésénél, mint a vizsgabizottságnál elért jevek. Másik érdekessége még ennek a törvénynek, hogy *az utóbbi években meghonosított 10 számjegyű osztályzat megszűnik és ezentul ismét csak öt osztályzat lesz: Kitűnő, jeles, jó, elégséges és elégtelen.* Tekintettel arra, hogy ez a törvény szeptember 1-én már életbelépett, ennek az évnek a folyamán minden valószínűség szerint már az új vizsga nélküli, ötosztályzatos rendszer lesz honos.

Per a CFR és a Simay-fürdő tulajdonosa között

a tíz évvel ezelőtt adott szén árkülönbözetéért. Kihallgatják a fűtőház főnökét.

A vasutigazgatóság — mint ismeretes — keresetet adott be az aradi törvényszéken a Simay-gőzfürdő igazgatósága ellen, amelyben 220 ezer lej szénárkülönbözet megtérítését kérte a bíróságtól. A kereset előzményei az 1919-től 1922-ig terjedő évekre nyulnak vissza, amikor a szénszállítás nehézségekbe ütközött és az aradi fűtőház főnöksége adott kölcsönszenet több aradi vállalatnak. A szénárat provizórikusan állapították meg a vasut szerint és a per most a szénárkülönbözetért folyik. Ebben az ügyben a törvényszék már több ízben tüzött ki főtárgyalást, a mai napon a vasut jogi képviselője újabb tanu kihallgatását kérte Rimbus Romulus fűtőházi főnök személyében, annak megállapítására, hogy milyen megállapodás jött létre a vasut és a vállalat között s valóban provizórikus árak mellett kapta-e a Simay-gőzfürdő a vasut által adott szenet.

Az aradi mozik mai műsora

5. negyed 8 és negyed 10 órakor.

CENTRAL MOZGÓ: Premier. A HALHATATLAN LÜMP. Dráma. Főszereplők: Liane Haid és Gustav Fröhlich. Joe May UFA produkció.

SELECT MOZGÓ: A NOTRE DAMEI TORONYÓR Victor Hugo világhírű regényének hangosfilm változata amelynek főszerepében Lon Chaney feledhetetlen alakítást nyújtott.

ELITE MOZGÓ: EMDEN. A legendáshírű hajónak háborús élményeiről készült ez a film, volt tisztjeinek és legénységének közreműködésével.

GRADISTE MOZGÓ: A KUTYA HALÁJA. Dráma, RIN-JIN-IN-vel.

Mocsányi—Lakos

a rádió kedvencei, ma, csütörtök este bucsuznak a DACIA étteremben

HIREK

Lincoln-adomák

Lincoln Ábrahám, az Egyesült Államoknak nagynevű elnökét nemcsak az államférfiúi lángelme, hanem a közvetlen és találok humora tette annyira népszerűvé. Anekdotákat mesélnek Lincoln talpraesett bon-motjairól, amelyek közül néhányat kóstolólul alább közlünk.

Lincoln egy alkalommal egy európai díplomatával vitatkozott és Lincoln unalmasnak minősítette az egyik szóbanforgó „ó-görög tör ténetet.” A diplomata védelmébe vette a szerzőt:

— A historikus, elnök ur, aki ezt a mesét írta, egyike a kor legnagyobb tudósainak és alig akad ember, aki annyira mélyre merült volna a tudomány e szent kutjába...

— ... és szárazabban került volna felszínre — egészítette ki Lincoln.

Egy temperamentumos amerikai nő katonai előléptetést kér fia számára. Az önértékes amerikai hölgyike követelődően lépett fel.

— Elnök ur, — kezdi, — meg kell adnia fiam számára az őrnagyi rangot. Nem kegyet, hanem jogosat követelek. A nagyvám Lexingtonnál küzdött, nagybátyám volt az egyetlen, aki nem futott meg Bladensburg előtt, az atyám New-Orleansnál vívott csatát és a férjem a montereyi ütközetben esett el.

— Azt gondolom — szölt Lincoln cinikus hangon — hogy az ön családja eleget tett a hazáért. Itt volna most az ideje másoknak is alkalmat adni hozzá.

Az elnök egy alkalommal politikai beszédet tartott egy szálloda előcsarnokában. A beszéd után egy tulbuzgó fiatalember feltűnési vágyból megszólította Lincolnt.

— Lincoln ur — szölt a fiatalember — a beszéde jó volt, de voltak benne olyan passzusok, amelyeket nem tudtam megragadni.

Az elnök meglepődve felnézett és azután halk hangon mondotta:

— Ezt az ön érdekében nagyon sajnálom. Volt egyszer egy kutyám, amelyik ugyanígy járt a bolháival.

Egy beszélgetés folyamán Lincoln erős kifogást emelt Mc. Clelland generális politikájával szemben. A generális felingerelve fordult Lincolnhoz:

— Hülyének tart ön engem?
— Egyáltalán nem — válaszolt szárazon az elnök és azután cinikus mosollyal folytatta:
— ... de lehet, hogy tévedek.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Kissé enyhébb idő várható, sok helyütt kisebb vagy egészen apró havazásokkal.

— **Hírek Miklós herceg autóbalesetéről.** A bécsi Neues Wiener Journal legutóbbi száma arról számol be, hogy Miklós herceget a kiselevi úton egy autóturája alkalmával szerencsétlenség érte, amelynél jobb felsőkarja eltört. Bucarestben nem erősítették meg a bécsi lap fenti jelentését.

— **Maniu Bucarestbe érkezett.** Bucarestből jelentik: Maniu Gyula volt miniszterelnök ma Bucarestbe érkezett. Értesülésünk szerint híveivel magánbeszélgetést folytatott. Olyan hírek is elterjedtek, mintha királyi kihallgatáson jelent volna meg, ez azonban nem nyert megerősítést.

— **Lengyel—magyar készpénz-kliring-forgalom.** Varsóból jelentik: Szimansky közjegyző irodájában ma lengyel—magyar szindikátus alakult a mezőgazdasági termékek árucseréjének előmozdítása céljából. A szindikátus célja, hogy készpénz-kliringet létesítsen Magyarország és Lengyelország között és hogy a Magyarországra kivitt áruk értékével fedezzék a Magyarországból behozott áruk értékeit. A szindikátus úgy, Varsóban, mint Budapesten irodát állít fel.

— **Ha Magyarország nem fizetne...** Budapestről jelentik: A parlament folyosóin az újságírók felvették Bethlen István gróf volt magyar miniszterelnök előtt a kérdést, hogy vajon gyengitene-e Magyarország reputációját, ha a jelen helyzet következtében kötelezettségeinek nem tudna eleget tenni. Bethlen utalt válaszában arra, hogy annak idején Franciaország olyan értelmű megegyezést kötött, amely szerint — amíg pénzügyeit rendezte — éveken keresztül nem fizette adósságait. Ez pedig nem ejtett csorbát Franciaország presztizsén.

— **Elítélt rágalmazó.** Budapestről jelentik: A törvényszék hat hónapra ítélte Szabadi Károlyt, aki pár évvel ezelőtt erdélyi menekültnek és mérnöknek mondta magát. Szabadi 1922-ban egy folyószabályozási ügygel kapcsolatban azt a kijelentést tette, hogy megkapná a vállalkozást, ha 200 ezer pengővel megvesztegetné Prónai György államtitkárt. Emiatt feljelentették és a törvényszék most ítélkezett felette.

FÉSUÁRUK,
manikűr-készletek, parfüm-szörök, kölnik, valamint piperecikkek óriási választékban
LEGOLCSÓBBAN
MÜLLER
fésűruházában szerezhetők be, a színház hátsó bejáratával szemben.

— **A vádtanács megerősítette a letartóztatott utazó fogvatartását.** Az aradi törvényszék vádtanácsa ma foglalkozott Cz. I. aradi utazó ügyével, akit Weisz Gyula és Társa aradi cég jelentett fel sikkasztás miatt. A vádtanács az utazó letartóztatását megerősítette.

— **Snowden hermelinepalástban letette az esküt.** Londonból jelentik: Ma ünnepélyes keretek között tartotta székfoglalóját a Lordok Házában lord Snowden, az angol kincstár új főpecsétőre. A beiktatáson egyetlen szocialista főrend sem jelent meg. Snowden lord testi fogyatékosága miatt két botra támaszkodva jelent meg a Lordok Házában. Alakját hosszú hermeline biborpalást takarta. Amikor belépett, a lordkancellár felkelt helyéről és kezét fogott Snowdennel. Ezután felolvasták a királyi kéziratot, majd Snowden letette az esküt. A szokásos meghajlásokat, amelyek a beiktatás ceremóniáját képezik, lord Snowden testi fogyatékosága miatt ezuttal mellőzték.

— **Eljegyzés.** Engelstein Böske (Baia de Cris) és Jónap Dezső (Arad) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Hétfőn kezdődik a
Zsebkendő-vásár
RUTKAY & BOTYE cégnél

— **Házasság.** Fodor Ella (Arad) és dr. Erdős I. orvos (Brád) házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Putty Lia halállal vívódik.** Londonból jelentik: Putty Lia az elmúlt évek legnagyobb sikerű moziszenezője súlyos betegen fekszik egy newyorki kórházban, ahová vérmérgezőssel szállították be. A világhírű magyar filmszenező, akit az utóbbi időkben a hangosfilm száműzött a mozivászorról, ma már a halállal vívódik, mert váratlan komplikációkpen mellhártyagyulladás állott be. Orvosainak véleménye szerint a legrosszabbtól lehet tartani.

— **Jóvátétel egy meggyilkolt mexikói miatt.** Londonból jelentik: A mexikói kormány elhatározta, hogy jóvátételt követel az Egyesült Államoktól Emilio Rubrio festőnek, Ortez Rubrio köztársasági elnök unokaöccsének meggyilkolása miatt. A gyilkosságot egy amerikai szervezet követte el, állítólag minden különbözőbb indító ok nélkül.

Tom Mix haldoklik

A népszerű cow-boy filmszínész tragédiája.

Londonból jelentik: Tom Mix, a világhírű cow-boy filmszínész, aki ugyyszólván egyedül vitte népszerűsége a cow-boy-filmeket és valószínűsége a vadnyugati drámák irányában, súlyos vakkéleoperáción esett keresztül. A mai napon a filmművész állapota válságosra fordult, súlyos komplikációk állottak be, úgy, hogy Tom Mix élet és halál között lebeg. A nagybeteg filmművész számára repülőgépen viszik a szérumot, hogy megmentsék az életnek. Egész Hollywood társadalmá aggódva figyel Tom Mix betegágya felé, mert Rudolf Valentino halála óta valami baljóslatu végetnek tulajdonítják a vakkéleoperációnak a filmvilágban.

— **Ujabb kihallgatások a feketeszesz-ügyben.** A feketeszesz-ügyben Moldovan Sabin dr. delegált vizsgálóbíró ma újabb kihallgatásokat eszközölt. Két állami tisztviselőt hallgatott ki azokra a szállítási bárcákra vonatkozólag, amelyeknek tömbjei — mint ismeretes — eltűntek. A tanuként kihallgatott tisztviselők vallomását jegyzőkönyvbe ioglalták, mert ezek igen fontosak annak megállapítására, hogy az érdekelt gyárosok erre vonatkozó vallomásai mennyiben helytállóak. Az ügyben különben a pénzügyminiszter is elrendelt vizsgálatot. Ma Aradra érkezett egy minisztériumi felügyelő, aki ugyancsak az elkallódott szesz bárcák miatt folytatott vizsgálatot, s több kihallgatást tartott annak megállapítására, hogy azok mikor és hol tűnhettek el.

— **A városi tisztviselők perének tárgyalását ismét elhalasztották.** Az aradi városi tisztviselők próbapere ma került Bucarestben a Semmitőszék plénuma elé. A tisztviselők képviselőtében Petrutiu Áron aradi ügyvéd a tárgyalás elhalasztását kérte, aminek a Semmitőszék helyt is adott és az ügy tárgyalását ez év december 16-ra halasztotta.

— **Dinamitpatron a sinek között.** Bucarestből jelentik: A Kiskapus és Balázsfalva közötti vasútvonalon az egyik őrház előtt egy csendőrijárór a sinek között eldobva dinamitpatront talált. Az ügyben megindult a vizsgálat.

Női és leányka-felöltők és bundák
mélyen leszállított áron kaphatók:
PLESZ Központi Női felöltő
áruházában, ARAD.
a színház hátsó bejáratával szemben.

— **Elfogták a budapesti jugoszláv merénylőt.** Budapestről jelentik: Mint ismeretes, a budapesti jugoszláv követségen ismeretlen egyén egy állítólagos pokolgépet helyezett el. Ma a merénylőt letartóztatták egy, a jugoszláv sajtó közleményeiből ismertté vált Simac Markó nevű jugoszláv alattvaló személyében. Simac Markóra Pécsen akadtak rá. A 23 éves fiatalember beismerte, hogy az állítólagos pokolgépet ő adta át a jugoszláv követségen, sőt azt is bevallotta, hogy jugoszláv katonaszökevény. Simac Markó ellen bevezették a bünygyi vizsgálatot.

— **Prágában is...** Prágából jelentik: A „Bohémia” értesülése szerint a köztisztviselők kedden gyűlést tartottak, amelyen tiltakoztak fizetésük csökkentése ellen. A gyűlést, amelyen éles hangok hallatszottak a kormány ellen, végül is a rendőrök gummitokkal oszlatták föl. Számos sebesülés és letartóztatás történt.

— **Felrobbant benzintartály — öt halott.** Varsóból jelentik: Borzalmas szerencsétlenség színhelvé volt ma Varsó Wola nevű külvárosa. Wolában ugyanis egy gépkocsivezető lakásán felrobbant egy benzines tartály, ami sorozatos szerencsétlenségeket idézett elő. A robbanás következtében tűz keletkezett, amely pil lanatok alatt az egész házra kiterjedt úgy, hogy négy felnőtt és egy gyermek elvenn elégett a lángok között. Ezeken kívül pedig három gyermek életveszélyesen megsebesült. A hatóságok bevezették a nyomozást annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a robbanásért és hogy minek következtében történt meg.

Magasfrekvenciás sugarak a gyógyászatban.

Írta: Erdy László.

232 oldal diszes bordó vászonkötésben, aranyozott rézkaroccal, több mint 70 magyarító képpel, ára: Pengő 20.—

A romániai magyarok részére a pénz előleges be-
küldése mellett 30 napig melyen leszállított áron
szállítási költséggel együtt

Pengő 8.— összegért

szállítja a szerző.

A könyv részletesen foglalkozik a csodálatos Zeileis-rendszerű házikészülékkel. Részletesen felsorolja mindazon betegségeket, melyek ezen új rendszerű gyógymóddal meggyógyulnak. Pontos utasítások: Almatlanság, aranyér, asthma, bémulások, bőrkütyések, ekzema, emésztési zavarok, érelmeszesedés, fagyások, gyomorgöresők, iderhántalmak, ischias, közvény, rheuma, verszegénység, vérórlulás, vesebaj, zsába stb. bajokban szenvedőknek nélkülözhetetlen. Rendelje meg még ma.

Erdy László Vezérképviselő, Budapest VIII., Nepszínház-utca 53., I., 5

Estély az aradi Lloyd Klubban

Tölössy Magda és Fiedler Klári hangversenye

Az aradi Lloyd Klub elegáns helyiségében nagyszerűen sikerült, műsorral egybekötött táncos-teaestet rendeztek, melyen a klubtagokon kívül Arad társadalmának számos előkelő és vezető tagja is megjelent. A jelenlévők rendkívül nagy érdeklődéssel és teljes csendben hallgatták végig a művészi koncertet, melynek két szimpatikus, közkeletben álló fiatal előadója: Tölössy Magda és Fiedler Klári őszinte tetszést és sok-sok hálás tapsot vívtak ki maguknak.

Tölössy Magda, a nemrégiben Berlinből hazatért fiatal, nagytehetségű hegedűművész nő Beethoven: Román-ának művészi előadásával szerzett igazi élvezetet a közönségnek, valamint Kreysler, Zsolt Nándor és Debussy-kompozíciók interpretálásával. Fiedler Klári, a nem kevésbé tehetséges fiatal gordonkaművész, akit a rádióban többször is volt alkalmunk Budapestről hallgatni. Bach: Adagio-ját és Popper: Prelud-jét játszotta el kitünő technikával és nagy átérzéssel.

A koncert után tánc következett, amely a kora hajnali órákig tartotta együtt a mulatni-vágyó fiatalságot.

Vegyen még ma

A gyújtogatással vádolt legény az aradi törvényszék vádpancáza előtt. A szapáryligeti csendőrség — mint az Aradi Közlöny jelentette — gyújtogatás gyanúja miatt letartóztatta Szücs Mihály odaváló parasztleányt. Ludosan Miklós vizsgálatára Szücs kihallgatása alkalmával nem látott olyan okokat fennforogni, amelyek letartóztatását szükségessé tették volna, ezért megszüntette elene az eljárást. A vizsgálóbíró határozat ellen azonban az ügyészség felfolyamodással élt a vádtanácshoz, amelynek döntéséig Szücs Mihályt letartóztatásba helyezték. A vádpancás ma foglalkozott az ügyvel és mivel konkrét bizonyítékokat nem látott fennforogni a legény bűnössége mellett, szabadlábra helyezését rendelte el. Az ügyészség a vádpancási döntés ellen a Táblához jelentett be felebbezést.

Meg akarták furni a székelyhídi Érmelléki Takarékpénztár kasszáját. Székelyhidről jelentik: Az elmúlt északa folyamán Pécsi Imre ottani lakos behatolt az Érmelléki Takarékpénztár helyiségébe és fel akarta törni a Wertheim-kasszát. Az amatőr betörő azonban nagy zajt csapott, úgy annyira, hogy az uccán sétáló két rendőr, névszerint Kacsády József és Strelebovszky Zsigmond is észrevette, felmentek a bankba és fülön csípték Pécsi Imrét. Pécsit átadták a csendőrségnek.

Sulyos vasuti szerencsétlenség a maros-vásárhelyi vonalon

Két tehervonat összeütközött —
A vagonok megrongálódtak és a
bennük lévő áruk tönkrementek
— A szerencsétlenségnek több sulyosan sebesült áldozata van —

Bucurestiből jelentik: Sulyos kimeneteli vasuti szerencsétlenség történt ma éjszaka a Pescoasa nevű vasuti megállónál, amely Lunca-Bradului és Rastolita állomások között van a Petru Rares—marosvásárhelyi vasutvonalon. A vasuti karambol a késő éjjeli órákban történt, amikor is a 4454-es számú tehervonat összeütközött egy ellenkező irányból jövő tehervonattal. Az összeütközés oly heves volt, hogy mindkét tehervonat mozdonya kiskiklott és a pályatestre fordult. Ugyancsak kiskiklott öt vagon is, amelyek a bennük levő áruval együtt teljesen hasznavehetetlenné váltak.

A szerencsétlenségnek több sulyosan sebesült emberáldozata is van. Igy életveszélyes sérüléseket szenvedtek Stan Alexandru és Erdélyi János fékezők, valamint Vincze Miklós

— A Lippal Magyar Párt kulturális megmozdulása. A Bánsági Magyar Párt lippai tagozatának új vezetősége legutóbbi intézőbizottsági gyűlésén elhatározta, hogy f. hó 28-án este a „Central” szálló nagytermében nagyszabású kultúrestélyt rendez, amelynek tiszta jövedelmét a szegény gyermekek karácsonyi megajándékozására fordítja. A közönség szórakoztatásáról a vigalmi bizottság választékos műsor összeállításával gondoskodott. Az estély nivójára különben jellemző, hogy a megnyitó beszédet Szabolcska László dr., temesvári református főesperes fogja mondani, ezenkívül Albisi József dr. dalköltő és Gyulay János dr. temesvári ügyvéd, ismert magyarpárti szónok is szerepel. A kultúrestély iránt az egész környéken nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Kritika

— Olyan helyre szeretnék menni, ahol kipihenhetném magamat s ahol teljesen el lennék vágva a külvilágtól.

— Miért nem próbálkozik meg egyszer a telefonfülkével?

Pincér a hajón: — Hozzam ide a fedélzetre a reggelijét. Uram?

Utas (halkan): — Oh... dehogyan... dobja be mindjárt a tengerbe! ... látok takarítunk meg vele...

— Ellopták kerékpárját. Lőrincz Imre, kályhajavitómester ma feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki ellopta biciklijét. A feljelentés szerint Lőrincz a Bulev. Regele Carol, volt Erzsébet-körut 11. szám alatti házában javítási munkát végzett és ezalatt kerékpárját a jépcsőházban hagyta, csak amikor munkáját végezve haza akart menni, vette észre, hogy a kerékpár eltűnt. A rendőrség részéről Ioanovici komiszar az ügyben megindította a vizsgálatot.

Zsidó Kórházszorjegyvet

— Lefoglalt lebélyegzetlen kenyér. A rendőrséghez ma feljelentés érkezett, amely szerint Leicher Frigyes aradi pékmester lebélyegzetlen kenyeret ad el. Draganescu Silvester, a III. kerületi rendőrség vezetője házkutatást tartott Leicher Str. Cap. Ignat 31 szám alatti lakásán és ott talált is 101 kiló lebélyegzetlen kenyeret. A kenyeret a rendőrség lefoglalta és a pékmester ellen megindította az eljárást.

— Szombaton este fél 9 órakor a Minorita Kulturházban rendezte a Gutenberg-dalkör férfi és vegyeskara díszhangversenyét, mely alkalommal a vegyeskar okádja Mendelssohn: Vízitündérek kara „Loreley” című befejezetlen operájából. A kart vezényli Kovács Gyula, a zongorakíséretet Bogdány István zenetanár látja el. Belépti-díj nincs, műsor megváltása kötelező.

fűtő és Csiszár Ferenc mozdonyvezető. A tehervonatok személyzete közül ezenkívül hatan könnyebb sérüléseket szenvedtek. A szerencsétlenség után valamennyiüket első segélyben részesítették, majd pedig kórházba szállították őket.

A vasuti karambol következtében a forgalom ezen a vonalon 10 órán keresztül szünetelt és a közlekedést ezután is csak átszállással lehetett lebonyolítani. A többszáz méteren keresztül megrongált vasuti pálya renoválására és a romok eltakarítására nagyobb csoport vasuti munkást küldtek ki a helyszínre. A bevezetett vizsgálat megállapította, hogy a katasztrófaért Brádi Sándor mozdonyvezető a felelős, aki anélkül, hogy engedélyt kért volna a teherszerelvényvel való elindulásra, önkényesen intézkedett. Az anyagi kár igen nagy.

— Elrendelték a körözését egy megszökött berlini bankárnak. Berlinből jelentik: A „Berliner Tagesblatt” arról ad hírt, hogy Brüggemann Hans, a Commerz und Privat Banknak a Frankfurter Allee-n lévő fiókiának igazgatója negyedmillió márka elikkasztása után megszökött. A 40 éves Brüggemann a múlt hónapban szabadságra ment és magával vitte a rábizott pénzeket, amelyek nagyrészt privát embereknek a banknál elhelyezett betétei voltak. Mivel az igazgató a már lejárt szabadságról nem tért vissza és semmiféle életjelt nem adott magáról, a bank feljelentésére a berlini rendőrség elrendelte körözését.

— Áldott állapotban levő nők és illu anyák a természetes „Ferenc József” keserűvíz használatát által rendes gyomor- és bélműködést érnek el. — A modern nőgyógyítás főképviselei a Ferenc József vizet igen sok esetben kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— A tolvaj soffőr az aradi ügyészségen. Az aradi rendőrség Eckstein Ármán aradi lakos feljelentésére letartóztatta Nagy Antal József temesvári soffőrt, aki a vád szerint ezer lej értékű szerződést lopott Ecksteintől. A soffőrt ma kísérték át az aradi ügyészségre, ahol kihallgatása után megindult ellene az eljárás.

— Dr. Pécsi Zoltán bőrgyógyász, urologus rendelőjét Str. Iosif Vulcan (volt Kazinczy-u.) 12. sz. alá helyezte át.

— Tschalkovsky IV. szimfoniája kerül bemutatásra az Aradi Filharmonikusok december 10-iki nagyszabású hangversenyén. Ez a szimfonia Tschalkovsky egyik legszebb alkotása óriási zenekari apparátust igényel és Jean Bobescu, az aradiak által közkeletben zseniális dirigens pálcája alatt előreláthatóan emlékezetes sikert fog jelenteni a filharmonikusok derék gárdájának. A koncert belépőjegyeit Sándor Ferenc cég árusítja.

— P. Paál Aranka tánciskolájában (Krispin-terem) december hó 1-én új tánokolon kezdődik.

Huzás: december 2.

Főnyeremény: 1,000.000 L.

— Dr. Lakatos szanatóriuma, Baden bei Wien, az őszi idényben, dacára a teljes üzemnek, mérsékelt árakon ad teljes ellátást betegeknek és üdülőknek. Az összes gyógytényezők, — külön szívosztály dr. Singer Richard egyet. m. tanár vezetése alatt —, elsőrangú diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állnak rendelkezésre.

A csendőr előtt főbe lőtte magát egy gazda

Egy lopással vádolt gazdálkodó tragédiája.

Temesvárról jelentik: Feigner Miklós sárgi gazdánál ma a csendőrök házkutatást tartottak és közben 15 kiló dohányt találtak, aminek következtében a büntetéstől való féltelmében Feigner főbe lőtte magát és nyomban meghalt. Az öngyilkosságnak, mint most kiderült, érdekes előzményei vannak. A csendőrség ugyanis napok óta nyomozást folytatott egy lopás ügyében és megállapították, hogy a lopást Feigner követte el két gazdatársa segítségével. Ezért tartották meg Feigner lakásán a házkutatást, amelynél ő nem volt jelen.

Később, amikor hazament, tudta meg, hogy társai ellene vallottak és most már sor kerül az ő letartóztatására is. Este felé kint tartózkodott az uccán, amikor meglátta, hogy a csendőrök éppen feléje közelednek és magukkal hozzák az egyik gyanúsítottat is. Feigner revolvért rántott elő s először feléjük lőtt, de a golyó senkiben sem tett kárt, azután pedig önmaga ellen fordította a revolverét és agyonlőtte magát.

Különös pilóta-kiadás

Lyukat égették a ködben, hogy leszállhasson gépjével.

A new-yorki aviatikusok klubjában nagy érdeklődéssel mesélte el az egyik pilóta, hogy milyen izgalmas esett át előtte való nap a New-York-i árhamban lévő Hadley repülőter legénysége s hogy ötletes leleményességüknek köszönhető, hogy életét megmenthette.

Clevelandből szállt fel New-York felé, de utközben azt az értesítést kapta, hogy hatalmas ködtenger képződött, amely a leszállást lehetetlenné teszi. A pilóta valóban nemsokára hatalmas ködtengerbe került és kénytelen volt visszafordulni. Azt remélte, hogy a pennsylvaniai Bellefonte repülőterén leszállhat, azonban ottan is azt a jelzést kapta, hogy a sűrű köd miatt az lehetetlen. Nem maradt számára más lehetőség, mint New-York állambeli Hadley repülőter felé venni irányt. Azonban itt is áthatolhatatlan sötét felhőgomolyagba került.

A repülőter legénysége a tér fölött halotta berregni a gépet s a motor-kattogásból megértette, hogy a gép leszállni igyekszik, de minduntalan újból felemelkedett, mert a sűrű ködben nem mert leszállni. A repülőter embelei tisztában voltak azzal, hogy a pilóta benzinkészlete nemsokára elfogy és akkor a súlyos katasztrófa elkerülhetetlen lesz. A hangárok egyik mérnökének ekkor mentő ötlete támadt. A térnek a hangároktól távol eső részére két hordó gázolint öntetett ki s azt meggyújtotta. Ugyanakkor rádió értesítette a pilótát, hogy lyukat égetnek a ködben, emelkedjék magasabbra s figyelje a repülőteret. Huszperc múlva elaludt a meggyújtott gázolinnal. A kísérlet szenzációs eredménnyel végződött, a magasba törő gázolín-lángok hatalmas rést égettek a sűrű ködfelhőkbe. A pilóta ezen a lyukon keresztül azután sikeresen földet ért.

Falusiak katasztrófája

Elütötte a vonat a szekeret. — Két halott.

Bucurestiből jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt az este a Berzovia és Bocsana-Romana vasúti megállók között. A kora esti órákban egy parasztszeker akart keresztülhaladni a 16-os számú örháznál lévő vasúti átjárónál, azonban, amikor a lassan haladó kocsi a síneken volt, éppen akkor érkezett oda nagy gyorsasággal egy tehervonat. A teherszerelvény mozdonya elkapta a síneken levő kocsit és azt több méteren keresztül magával vontatolta. A parasztszeker pozdoriájává zúzódtott és a benne ülő Acim nevű Valea-Pai községbeli molnár azonnal kiszenvedett. A kocsiban rajtakívül még három parasztagazda tartózkodott, akik életveszélyes sérülésekkel kerültek ki a katasztrófából. Most erélyes vizsgálat indult meg annak megállapítására, hogy ki felelős a szerencsétlenségért.

Meggyilkoltak, kiraboltak és elégették egy idős asszonyt

Debrecenből jelentik: A biharkeresztesi csendőrök ma jelentést tett a debreceni ügyészségen, hogy a néhány-héttel ezelőtt elűnt Mácsó Lajosné minden valószínűség szerint gyilkosság áldozata lett. A 70 éves öregasszony állandóan vándorolt egyik faluról a másikra és mintegy 900 pengő megtakarított pénzét a nyakába kötött zacskóba varrva viselte. Az öregasszonyt legutoljára egyik ismerősének a házában látták. A házigazdát ki is hallgatták annakidején, de az valamiképpen bizonyítani tudta, hogy az asszony elhagyta házat. A napokban azután névtelen feljelentés érkezett a rendőrségre, mely szerint Mácsó Lajosné az ismerőse, ahol legutoljára járt, meg-

Borzalmas rablógyilkosság Bihar-keresztesen — A buboskemence titka

gyilkolta és elvette pénzét, majd házában elrejtette vagy pedig elásta a holttestet.

A csendőrség ekkor kiszállt a helyszínre, ahonnan időközben már elköltözött a régi tulajdonos. A házban ezidő szerint némi átalakításokat eszközöltek az új lakó kívánságára s ekkor feltűnt, hogy a buboskemence be van falazva. A kőművesek felbontották a buboskemencét, melynek téglái között emberi csontokat és elégett hulla maradványait találták. Valószínűnek tartják, hogy a gyilkosság után Mácsó Lajosné holttestét betették a kemencébe, elégették, majd befalazták a buboskemence ajtaját. Reinesberger dr. debreceni vizsgálóbíró azonnal megindította a nyomozást a borzalmas gyilkosság ügyében.

Vakmerő rablómerénylet Temesváron

Kiraboltak egy özvegyasszonyt — Aruló zsebkendő, amelynek nyomán leleplezték a tetteseket

Timisoaráról jelentik: Az Indóház-ucca 16. számú házban özvegy Seemayer Józsefné ellen vakmerő rablómerénylet követtek el. Az egyedülálló özvegyasszony lakására este tíz óra tájban két ismeretlen fiatalember állított be, akik Seemayerné megragadták, összekötötték kezét lábát, majd száját betömtek és ágyvéműekkel takarták le, nehogy megakad-

A delegált bucaresti-i orvosnő nem vette át az aradi Bábaképzőintézet vezetését

Vuia Salvator dr. újból megbízást kapott az intézet vezetésére.

Orvosi körökben nagy érdeklődést keltett Aradon az Aradi Közlöny híradása, mely arról számolt be, hogy az aradi Bábaképző Intézet élére orvosnőt nevezett ki az igazgató-őorvosi állásba az egészségügyminiszter. Értesülésünk szerint az intézet új vezetője, dr. Mateescu asszony már Aradra is érkezett Bucurestiből az intézet további vezetésének átvétele céljából.

Az érdekes személyi változással kapcsolatban ma beszélgetést folytattunk Vuia Salvator dr. igazgató-őorvossal, aki a következőket mondotta:

— A hír megfelel a valóságnak, azonban közben a helyzet ismét változott. Ugyanis én, Albu István dr. tragikus halála után csupán delegációt kaptam az aradi intézet vezetésére, a melynek további fennállásáról akkor volt szó a miniszteriumban. A miniszter ugyanis az aradi Bábaképzőt, mint önálló intézményt, megakarata szüntetni s ennek előlétig csupán az ügyek szanálására kellett vezető az intézet élére. Közben a miniszter az intézet további fenntartása mellett döntött s ennek tudomásulvétele után beadvánnyal fordultam a miniszterhez, a melyben rámutattam arra, hogy Temesváron és Aradon egyszerre vezetni hasonló intézeteket, rendkívüli feladatot ró rám. Kértem tehát, hogy vagy nevezzenek ki véglegesen az aradi intézet élére, vagy pedig mentsenek fel a delegáció alól és abban az esetben csakis a temesvári Bábaképző élén maradok tovább. A beadványra még nem kaptam választ, amidőn most megjelent egy bucaresti-i orvosnő, akit a miniszter az aradi intézet vezetésére delegált, aki azonban, midőn meglátta, hogy a Bábaképző milyen beígadó képességű s annak vezetése teljesen leköti egy embert, visszautazott Bucurestibe. Miután a helyi viszonyokkal ismerős nem volt, úgy gondolta ugyanis, hogy Bucurestiben marad tovább is s csak időközönként jön Aradra, hogy átnézze az itteni ügyek vezetését.

A temesvári egészségügyi felügyelőtől tehát tegnap felhívást kaptam arra nézve, hogy az intézetet vezessem továbbra is s így a mai napon ismét átvettem az aradi Bábaképző igazgatását, amelyet voltaképpen nem is adtam át.

lyozza őket munkájukban. A szerencsétlen asszony a reggeli órákig maradt ebben a helyzetben, mert nem tudta, hogy a rablók eltávoztak-e már tőle. Reggel végül sikerült kiszabadítania magát a kellemetlen helyzetből és ekkor látta, hogy a rablók 15.000 lejt elvitték. A rendőrség a legerélyesebb módon kezdett hozzá a nyomozáshoz és dr. Koncsék Mihály, a bünyügyi osztály jelenlegi vezetője Plank Frigyes komiszárt bizta meg a vizsgálat levezetésével. Plank Frigyes tegnap délelőtt kiment a helyszínre és két detektívvvel kezdte meg a kihallgatásokat, melyek rövid idő alatt meghozták a kívánt eredményt.

A rendőrkomiszár először a házbelleket hallgatta ki, hogy sikerül-e valami támpontot megtudni tőlük a tettesek személyére vonatkozólag. Így derült ki, hogy a házban híre ment a napokban, hogy az özvegyasszony 15.000 lejt kapott postán. Tudomást szerzett a rendőrkapitány arról is, hogy erről a 15.000 lejről a házmester fia is értesült, sőt elmondotta azt egyik barátjának, aki éppen látogatóban volt nála. Erről a barátról szerezte meg az első adatokat Plank Frigyes. Kiderült, hogy Cosoveanu György craiovai illetőségű munkanélküli volt az illető. A házmester fiával együtt előkerítették Cosoveanút is és felkísérték a rendőrségre őket, ahol megkezdték a kihallgatásukat. Cosoveanu tagadott, de kihallgatása közben elvette zsebkendőjét, amely párja volt annak, amit az özvegyasszony szájába dugtak. A rendőrkomiszár azonnal elvette tőle a kendőt, majd amikor elébe tárták az özvegy Seemayer-nénál talált bünyjelkendőt, akkor Cosoveanu már látta, hogy elárulta magát és hiábavaló minden tagadás. Bevallotta, hogy ő követte el a rablást Nicolas József husz éves állás nélküli, rékási illetőségű barátja társaságában. Nicolast a délután folyamán szintén sikerült elfogni. Az elrabolt pénzből 14.800 lejt megtaláltak.

Nyilvánosságra akarják hozni a Marmorosch-bank adósainak névsorát

Bucurestiből jelentik: A Banca Marmorosch, Blank & Co. betétesei ma gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy követelni fogják a bank adósaitól az adósságok kiegyenlítését.

Tekintettel arra, hogy ezek között több ismert politikus is szerepel, remélik, hogy a felhívásuk sikerrel jár, annál is inkább, mert azzal fenyegetőznek, hogy ellenesben nyilvánosságra hozzák az adósok listáját, ami egyáltalában nem lenne kellemes a politikai porondon szereplő személyiségek számára.

Országos körözését rendelték el egy aradi ügynöknek

A külföldi állampapírok eladásának epilógusa.

Márkus József aradi órák külföldi, holland és belga állampapírok eladásával is foglalkozott. Az eladás intenzívebbé tétele céljából ügynököket alkalmazott, közöttük Kovács Jánost, akiknek egyben inkasszó joguk is volt. Kovács János főként Aradon és Aradmegyében foglalkozott az állampapírok eladásával, midőn azonban a beszédett pénzzel jelentkezni kellett volna, nyomaveszett. Márkus József bűnvádi feljelentést tett az ügynöke ellen, aki több mint tizezer lejjel nem számolt el s amelyet a külföldi cégnek, ahonnan az állampapírokat kapta, neki kellett megfizetni. A feljelentés ügyében a kihallgatásokat ma kezdte meg a vizsgálóbíró, akinél Markus József jelent meg ma délelőtt. Miután megállapítást nyert, hogy Kovács János ismeretlen helyre távozott, elrendelték országos körözését.

FILM KÖZLÖNY

A halhatatlan lump

Sajtó-bemutató a Central-mozgóban.

A *halás utókor*. — mondhatná az ember egy maliciózus mosollyal, miután végignézte ezt a filmet, amelyben a széke Liane Haid, Gustav Fröhlich és Hans Adalbert Schletow játszik a főszerepet. Azonban a „halás utókor” megalkotott szatírán túl több ez a film, mint annak dokumentálása, hogy a művészt a társadalom csak halála után tudja értékelni.

Egy nem mindennapi művész emberi tragédiáját vizsgálja a film és ennek a tragédiának minden részletét Gustav Fröhlich széles művészi skálájával érzékelteti. Az egyszerű burghauseni tanító, aki operát komponált, az ottani postás leányába szerelmes. Az apa azonban csak abban az esetben hajlandó beleegyezni a házasságba, ha jövendőbeli vejének jól meg-alapozott egzisztenciája van és ezért sokkal szívesebben látja a falu egyik legjobb módu gazdájának udvarlását. Amikor a vakáció megkezdődik, a tanító felutazik Bécsbe, ahol elfogadják és óriási sikerrel elő is adják operáját, Boldogan, most már a jövőbe vetett bizakodással tér haza Burghausenbe, azonban ezen a napon esküszik a postás leánya a jómódu gazdával. A tanító elzúlik. És, amikor egyik öngyilkos csavargótársát övele tévesztük össze, nem tiltakozik ez ellen.

A tanító alakja — kitűnő Jannings-szerep. De Gustav Fröhlich, akitől ilyen zsánerű alakítást még nem láttunk, most is megállja a helyét és az igazi művész sokoldalúságával alakítja illuziókeltően nehéz szerepét. Partnerc, Liane Haid, méltó társa Gustav Fröhlichnek és teljesen újszerűen hat a tiroli parasztleány szerepében. Kitűnő karakterfigurát formál a férfi alakjából Hans Adalbert Schletow. A rendezésről külön kell megemlékezni. Ami talán a legnagyobb érdeme, hogy sokoldalú. A csendes alpesi falutól, Bécs forgatagán át, a kikötő különös életéig, mozgalmak és változatos képet ad. A film zenéjét, amely stílusosan alkalmazkodik a meséhez, Ralph Benatzky szerezte. A Halhatatlan lump-ot diadalmos külföldi útján mindenütt siker kísérte és minden bizonnyal sikere lesz Aradon is.

A bucaresti-i arlisanő eltűnése reklámtrükk volt

Bucurestiből jelentik: Napok óta izgalomban tartja Bucuresti rendőrségét, de közönségét is Rosy Amy, az általános ismert táncosnő eltűnése. Ma, mint ismeretes, megjelent a rendőrségen és előadta, hogy ismeretlen férfi elrabolta és fogvatartotta. Kiderült azonban, hogy az elbeszélés mese. Este ugyanis bevallotta, hogy reklámtrükknek használta fel eltűnésének történetét, a külvárosban ugyanis szobát bérelt és ott volt három napig Bertrand írónő álneve alatt.

Szécsi Oszkár tizenkétmillió lejes kártérítési pere a volt aradi Bles-cég ellen

Véget ért a hajsz Szécsi Oszkár ellen — Anyagi és erkölcsi

kártérítési per a cég ellen — Érdekes fordulat a régen húzódbó bonyodalmas ügyben

Abban a nagyérdekességű perben, amelynek az Aradon is közismert Szécsi Oszkár kereskedő és a manchesteri Bles and Sohns-cég voltak a főszereplői, most rendkívül érdekes fordulat állott be. A pert eredetileg Szécsi Oszkárnak Lajos nevű bátyja ellen indította a manchesteri cég, különböző állítólagos szabálytalanságokból kovácsolt bűnvádi feljelentés formájában.

Annakidején, amikor Szécsi Lajos ellen a feljelentést megtették, Szécsi Oszkár a Bles-vállalatok közép-európai képviselője volt és a cég teljes bizalmának örvendett. Ekkor érkezett Aradra Kahmann Wilhelm, az angol cég teljes hatalmu megbízottja, akivel Szécsi Oszkár összekülönbözött. Kahmann ugyanis, a később Szécsi által beadott feljelentés szerint, különböző szabálytalanságokra akarta Szécsi Oszkár rabítani, aki erre felbontotta szerződését és a romániai üzletből kifolyólag egymillió hat-százezer lej erejéig beperelte a céget.

A Bles-cég ekkor, nyilván a Szécsi Oszkár által benyújtott polgári per ellensúlyozására, kiterjesztette a Szécsi Lajos ellen beadott bűnvádi feljelentést Szécsi Oszkárra is. A bűnvádi feljelentés annál nagyobb felűnést kellett annakidején, mert Kahmann Wilhelm megérkezéseig Szécsi annyira jó viszonyban volt a céggel, hogy annak ellenére, hogy bátyja ellen bűnvádi feljelentést adtak be, vele újabb szerződést kötöttek és a vállalatok ügyvezető-igazgatójává nevezték ki. Az egyre bonyolódó

Felvágta ereit és mellbeszurta magát egy temesvári orvosnövendék

Félelmében lett öngyilkos, mert a vonaton azt hitte, hogy kémnek nézik.

Nagyváradról jelentik: Az érmihályfalvai vonattal egy súlyosan sebesült fiatalembert hoztak be ma reggel Nagyváradra. A pályaudvaron már a mentők várták, akik a biharmegyei közkórházba szállították a súlyos sebesültet.

Gross Miklós negyedéves temesvári orvosnövendéknek most kellett volna bevonulnia Máramarosszigetre az ezredéhez, hogy önkéntesi évét leszolgálja. Tegnap indult el Temesvárról, és ma hajnalban utazott tovább Máramarossziget felé. Utitársai arra lettek figyelmesek, hogy az idegesen viselkedő fiatalember kimegy a kocsi folyosójára és ott hosszabb ideig tartózkodik majd hörgésére lettek figyelmesek. Utánamentek és vérében hirtelre megtalálták rá a fiatalemberre, aki kezén az összes ereket felmetszette és tüdejéből is patkzott a vér.

Mellette hevert hosszupengéjű, véres bicskája. Amint megérkezett a vonat Érmihályfalvára, az öngyilkos fiatalembert hordágyra fektették és feltették az ellenvonatra, amely Nagyvárad felé tartott.

A temesvári orvosnövendéket egy László Iván nevű ur vette pártfogásába, akinek Gross Miklós, amikor öntudatára ébredt, zavaros vallomást tett:

— Azért követtem el tettemet, mondotta, mert attól féltem, hogy le fognak tartóztatni. Román fiatalemberek voltak az utitársaim és úgy vettem észre, hogy rólam beszélgetnek. Nem tudok jól románul és így nem tudom pontosan mit mondtak, én úgy értettem, hogy kémnek néznek s ezért le akarnak tartóztatni.

— Félelmemben mentem ki a vagon végébe és felvágtam az ereimet és négyszer a mellembe dőfem a bicskámat.

Gross Miklós szívét akarta eltávolítani, de mindannyiszor a tüdejét szurta keresztül. Az uton már többször elvesztette eszméletét és a kórházban csak rövid időre tért magához. Az öngyilkos édesapja Gross János nyug. posta-főtiszt Temesváron és a Babes-ucca 5. szám alatt lakik. A szülőket táviratilag értesítették fiuk szerencsétlenségéről.

ügyben, mint ismeretes, a vizsgálat tisztázta Szécsi Oszkár, aki ellen Aradon ugy a vizsgálóbíró, mint az ügyészesség megszüntette az eljárást.

Közben Szécsi Oszkár Budapesten is folyamathoz indította a polgári pert Blesék ellen és pedig mintegy 150.000 pengő erejéig. Amikor a manchesteri cég látta, hogy Szécsi ellen az aradi ügyészesség megszüntette az eljárást, bűnvádi feljelentést tett ellene Budapesten, kérve azonnali letartóztatását, utlevélnék elvételét, levelezésének lefoglalását és a vagyonára vonatkozó bűnügyi zárlat elrendelését. Ugy a budapesti vizsgálóbíró, mint a vádtanács és végül a budapesti ítélőtábla jogerősen elutasította a Szécsi Oszkár ellen előterjesztett vizsgálati indítványt. Az illetékes hatóságok ugyanis megállapították, hogy Szécsi minden esetben szabályszerűen, felettesei utasítása szerint járt el.

A budapesti tábla rehabilitáló ítélete után Szécsi Oszkár bűnvádi feljelentést tett a budapesti ügyészessen a Bles-cég egész vezetősége és pedig Bles György Márkus cégtulajdonos, Wilhelm Kahmann, továbbá James Menzies cégvezető, Kerekes Sándor dr. ügyvéd és Klein Henrik könyvelő ellen hamis tanúzás, hamis eskü, közokirathamisítás és csalárd bukás miatt. A Szécsi Oszkár által előterjesztett okiratok áttanulmányozása után a vádtanács jogerősen elrendelte a Bles-cég könyveire, nemkülönben Wilhelm Kahmann börtöndietre és leveleire a bűnügyi zárlatot. Közben azonban Kahmann eltávozott Budapestről és ekkor Szécsi a hatóságoktól kérte, hogy a teljes hatalmu megbízott ellen letartóztatási parancsot adjanak ki.

A nagy per a táblai ítélettel és Szécsi Oszkár bűnvádi feljelentéseivel azonban még korántsem ért véget. Szécsi Oszkár ugyanis most anyagi és erkölcsi kártérítés címén 400 ezer pengő, vagyis körülbelül 12 millió lej kártérítésért polgári pert is indított Blesék ellen Budapesten. A másik vádlott, Szécsi Lajos pedig a közeljövőben megtartandó főtárgyaláson kívánja magát tisztázni.

Érdekes megemlíteni, hogy Szécsi Oszkárnak bűnügyi zárlattal megvélyezett ellenfelei egytől-egyig szerepelnek a vállalat aradi részvénytársaságának igazgatóságában, illetve felügyelő-bizottságában. Klein Henrik könyvelő pedig, aki egyik mozgatója volt a Szécsi Oszkár elleni hajszának, közeli rokona Szécsinek és az ő protekciója révén került a céghez.

Védekezzünk a járványos betegségek ellen

Az őszi veszedelem ellen — Brázay-sósorszesz, ami nélkülözhetetlen a sportembereknek.

A téli időszak beálltával egyre aktuálisabbá válik a legfontosabb védekezés a hűlés és a járványos betegségek ellen. A modern embernek rendelkezésére áll egy utólrázhatatlan, kiváló edzőszer, amely megóvja a nátha, vagy minden más könnyen szerezhető bacillustól: a Brázay-sósorszesz. Ez a higiénikus, egyszeri bedörzsölésre frissítő, fűtő hatású szer a Brázay-sósorszesz egyszeri használat után valóssággal új energiát, életet ad a szervezethez és mintegy varázsütésre megszünteti az izületi bántalmakat. De nemcsak a hűlés, csúszos fájdalmak, vagy reuma ellen a legbiztosabb gyógyszer, hanem a sportolók előtt az egyetlen elismert és bevált edzőszer. A sportteljesítmények előtt való használatát megtízszerezi a sportoló teljesítményét, míg a sport után valóssággal áldás a Brázay-sósorszesz, amely a felhevült, kimerült testet megvédi a meghűléstől és új életet önt a kifáradt izmokba. A Brázay-sósorszesz már évtizedek óta elismert, elsőrangú világmárka, mely biztosítja a gyártmány feltétlen higiénikus voltát és bármely más gyártmányok feletti elsőséget ezen a téren.

Százegy kiló elkobzott kenyeret osztanak ki az aradi munkanélkülieknek

A napokban megkezdődik a tűzifa és az élelmiszerek szélesztése — Teherautó szedi össze a ruhaadományokat

A beköszöntött tél legszomorúbb szimpotómája: egyre szaporodnak az aradi városházán a panaszkodó szegényemberek deputációi. Számosan vannak, akik nem szerepelnek a munkanélküli segélyakció modern nyilvántartásába és csak most bukkannak elő, hogy kétségbeesítő helyzetüket feltárják a város vezetői előtt. De ugyanígy deputációznak a lajstromokra-vett munkanélküliek is, mivel mindeddig még nem kezdték meg a kladovai erdőtelep ingyen-fáiának, valamint a tüzoltó-laktanya raktárában felhalmozott élelmiszereknek a kiosztását.

Ebben az ügyben érdeklődtünk a munkanélküli segélyakciónak a városházán lévő központi irodájában, ahol ugyancsak állandóan nagy forgalom mellett dolgoznak a segélyakció vezető hölgyek, az aradi jótékony nőegyesületek vezetői. A harmincegyes számú földszinti hivatal-szobában szinte egymásnak adják a kilincset a panaszkodók. Az utóbbi napokban — rövid egy hét alatt — közel háromszázzal emelkedett a hivatalosan nyilvántartott munkanélküliek száma és a jelen pillanatban 2716 munkanélkülit vezettek be a lajstromokba, akiknek nagyrésze ráadásul még családtag is.

Tekintettel arra, hogy Radu Cornel dr. interimár-bizottsági elnök hazaérkezése után már rövidesen megkezdik a tűzifa- és élelmiszer-kiosztásokat, a munkanélküliek nyilvántartását újra revízió alá vették ebből a szempontból is. Igazságosan kíván az akció vezetősége mindenkivel szemben eljárni és ezért a családtagok természetesen nagyobb adag tűzifa- és élelmiszer-részt kapnak, mint a családtagok nélküli munkanélküliek. A legnagyobb szükség azonban újra a ruhaneműkben kezd mutatkozni, amennyiben az Aradi Közlöny kezdeményezésére megindult első ingyen ruhaakció adományait már jórészt kiosztották, holott egyre nagyobb szükség mutatkozik férfi- és fiu-ruhákra, továbbá férfi- és fiu-cipőkre, amelyekből az akció vezetősége újra teljesen kifogyott. Számos olyan munkanélküli van, aki azért nem tud részt venni a városi közmunkákban, mivel nincs melegek tartó ruhája, vagy cipője: meztelen lábbal és egy szál kis-

kabátban dideregnek a folyosókon és a jász-rencsét várják.

Radu dr. miután hazaérkezett Bucurestiből, intézkedni fog, hogy a város teherautó megkezdjék az általunk felvetett autó-gyűjtőakciót. A városi teherautók előre megszabott és az Aradi Közlöny hasábjain közzétett terv szerint járják be a napnak egy bizonyos szakában az aradi utcákat, hogy a házaknál gyűjtsék össze a jó szívet adó ajándék-ruhadarabokat.

Az aradi rendőrkvasztura különben a mai napon 101 kiló kenyeret juttatott a munkanélküli segélyakció irodájába, ahol a kenyerek holnap kerülnek alkalmi kiosztásra. A kenyereket a rendőrkvasztura azoktól az árusoktól kobozta el, akik kijátszani próbálták a kenyérbélyeg-illetéki rendeletet.

Színház — Irodalom — Művészet

A torockói menyasszony

(Indig Ottó vígjátékának aradi bemutatója a Magyar Színházban).

Öletgazdagság és csapongó kedély a két jellemzője Indig Ottó szimpatikus darabjának, amelyben az van elmondva, hogy milyen kavardást is okoz az, ha Torockón, ebben az ősi erdélyi unitárius fészekben Patkós Nagy Rózsiról négy héten át azt hiszik, hogy — zsidó. Bár az igazság a végén ezuttal is kiderül, ez az ötlet kiváló alkalmat ad az eleve szemü szerzőnek, hogy az 1931-es erdélyi falu karakterisztikus alakjait mikszáthi plain-airben játszassa előtünk. A valóságos élet nyílt problémáinak ez a derűs és mosolygó vetülete akkor is megnyugtató és elszórakoztató, ha véletlenül kényesebb, vagy súlyosabb kérdéshez ér az író színesen könnyed tolla: ezért nekünk is legalább anyai megértő engedményt kell tennünk a szerzőnek, mint amennyit ő tett a logikának. Indig Ottó darabja jóleső és megérdemelt sikert hozott az aradi bemutató számára is, komoly jelölés annak, hogy az új erdélyi szerző tud játszani azon a kompikált hangszínen, amelynek anyiszor megcsufolt neve: közönség-siker.

A premier egyike volt a legjobb előadásoknak, amelyet az új társulattól eddig alkalmunk volt látni. Neményi Lili bensőségesen gazdag alakító-készsége, melyet szerepének miniatűrnyi részletességgel kidolgozott jelmeze tett külsőleg is tökéletessé, élettelen tartalmat és őszinte műélvezetet adott. Ellenállhatatlanul nyögözte le alakításának naiv, de természetes büszkeséget sugárzó erejével a közönséget. Arad színházlátogató közönségét mai alakításával véglegesen meghódította ez az izzig-vérig színész, akiről nehéz lenne hamarjában eldönteni, hogy az operetteben jobb-e, vagy a vígjáték-színpadon? Partnere, Tompa Béla stílusos eszközökkel hetyke torockói legényt rajzolt meg alakításában: pompásan állt rajta is a festői torockói viselet. Forgács Sándor öreg falusi zsidó kocsmáros, ha talán túlélően adott színfoltja is az együttesnek, komoly hasznára válik a darabnak az amugy is commedia dell'arte karakterizálásaira emlékeztető figurái között. Mint rendezőt, ugyancsak őszinte elismerés illeti pompás munkájáért. Talán közvetlen utána kell megemlítenünk Kiss Mariska kissé tudiszkrét kabinetfiguráját: a tordai Blumnét valamivel lomposabbnak érezzük a szerző szavai után. Selmecey Mihály és Jávor Aliréd alakításai teljesebbé teszik a főszereplők együttesének munkáját. Rozál szenvedő epizódfiguráját kissé színesebben szeretnénk látni a tehetséges Nemcs Mancitól. Tompa Sándor székely-katonájá külön figyelmet keltett ma is e tehetséges és jóízű humorú fiatal színész iránt. Egyszóval: mindenki becsülettel kivette részét „A torockói menyasszony” sikerét eredményező munkából, amely végre is komoly művészivon mozgó előadással lepte meg Aradváros kö-

zönségét, amely több nyiltszíni tüsszel adótt kifejezést tetszésének.

A siker forrásából azonban — sajnos — kevés érdem jutott a színház fűtő-testjeinek. Ezen az igazgatóságnak kell segítenie, mert a hideg elfagyasztja még azt a mosolyt is, amelyet a szerző és a színészek együttes munkája csal ki a nézőközönség ajkaira. (JG.)

* Színházi műsor. Csütörtökön este: A torockói menyasszony. Ujdonság, másodsor. Sorozatszám: 43. — Pénteken este: A torockói menyasszony. Ujdonság, harmadsor. Sorozatszám: 44. Szombaton délután 4 órakor: Dörnyögő Demeter. Gyermekeperett, ujdonság először. Nagyon olcsó mozihelyárrakkal. Sorozatszám 45. — Szombaton este: A hamburgi menyasszony. Operettreprez, Lengyel Irén és Neményi Lili együttes vendégjátéka. Rendes helyárrak. Sorozatszám 46. Bérlés 11 A. — Vasárnap délután 3 órakor: Nótás kapitány. Nagyon olcsó mozihelyárrakkal. Sorozatszám: 47. Vasárnap délután fél 6 órakor: A torockói menyasszony. Ujdonság, negyedsor. Sorozatszám 48. Vasárnap este: Tul a Dunán, Baranyában. Operettujdonság, először. Lengyel Irén főlléptével. Bérlés 12. számú A. Sorozatszám: 49.

* Előkészületben: „Mosoly országa”, Lehár Ferenc új operettje.

* A Hamburgi menyasszony — Lengyel Irén és Neményi Lilivel. Arad kedvenc primadonnája és újlag kegyébe fogadott szubrett-csillaga, Neményi Lili szombaton este mutatkozik be a közönségnek a „Hamburgi menyasszony”-ban. László Andornak ragyogó szerepe a „Hamburgi menyasszony”. Selmecey Mihály, Kiss Mariska és Stoll Béla kezében vannak a fontosabb szerepek. Selmecey briliáns humorát teljes mértékben veti latba a siker érdekében.

* „Tul a Dunán, Baranyában”. Vasárnap este újabb operettbemutató lesz az aradi színházban. „Tul a Dunán, Baranyában” a címe annak a kedves, ötletes operettnek, amely minden ízében mozgalmas, modern alkotások közé tartozik. Lengyel Irén, a kedvenc primadonna, Maior Kató, a közvetlen gamenségével nagy sikert aratott szubrett, az elegáns László Andor és Tompa Béla, továbbá Felhő Ervin játszanak a bemutatón. Selmecey Mihály egyénileg karrirozott cigány szerepében egy Kolozsváron, mint Nagyváradon tomboló sikert aratott a darabban.

* A „Nótás kapitány”: mozihelyárrakkal. A színház igazgatósága vasárnapra igen változatos programot állított össze. Délután a „Nótás kapitány” című operett van műsorban, nagyon olcsó mozihelyárrak mellett. Délután öt és fél órakor az idei szezon prózaszágere: „A torockói menyasszony” kerül műsorra. Neményi Lili, Forgács Sándor, Selmecey Mihály, Tompa Béla, Tompa Sándor és az ensemble többi tagjai játsszák a főszerepeket.

— F. Molnár Erzsébet, A. Stern Rózsika, Fiedler Klári művésztrío első hangversenye december 3-án a Minorita Kulturházban. Jegyek Sándor Ferenc könyvkereskedésében.

* Albisi József dr. magyar dalköltő a Minorita Kulturházban. Egész Erdélyben ismert csendes nevet szerzett magának Albisi József dr., a népszerű dalköltő, aki saját szerzeményű, szívből fakadó nótáival járta Erdély zegét-zugát. Erdély több nagy városa után most végre Aradra is eljön, hogy a minden zenéért, nótáért lelkesedő aradi publikumnak is elénekelje édesmuzsikájú dalait. A Minorita Kulturház nagytermében egy nívós műsorszámokból összeállított művészeti keretében mutatkozik be Albisi József Arad közönségének. A Misszió Társulat 29-én, vasárnap este a munkanélküliek gyermekei felruházása céljából rendezt az aradi művészt, amelyen Albisi József dr. három műsorszámot kitöltő programmal lép fel cigányzene kísérete mellett. A műsor keretében dr. Szelle Károly tart bevezető előadást a zene hatásáról a lélekre és a kedélyre általában. Csányi Piroska egy aktuális monológgal szerepel. Anyos Blanka hatásos verseket szaval és Rényi Józsa művészi zongoraszámoikat ad elő. A művészt iránt Arad zenekedvelő társadalmában élénk érdeklődés nyilvánul meg.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

E hó végéig
INGYEN KAPJA
a 46 év óta fennálló
ARADI KÖZLÖNY-t
ha ma megrendeli.
Az előfizetést csak
1931. december hó 1-től számítjuk.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Csökkentik a magántisztviselők és a tanárok

A magántisztviselők tizezer lejen aluli fizetését mentesítik az adó alól —

tervbevett adóterheit

Valószínűleg nem hajtják végre a tanári fizetések csökkentését

Bucurestiből jelentik: A költségvetés sok vitára ad alkalmat a Kamara költségvetési bizottságában. Élénk vita keletkezett a bizottság mai ülésén a tanítók és tanárok tervezett fizetés-csökkentése körül és ezzel kapcsolatban **Calinescu** volt államtitkár megállapította, hogy mintegy 160 milliót kitevő összeg megtakarításáról lenne szó, amelynek megvonása rendkívül súlyosan érintené a tanszemélyzetet. A volt államtitkár azt javasolta, hogy ezt a megtakarítást igyekezzenek más téren behozni és **hagyják csorbítatlanul a tanárok fizetését.** A felszólalásra **Argetoianu** pénzügyminiszter válaszolt, aki kijelentette, hogy ha valóban csak erről az összegről van szó, akkor nem hajtják

vége a tanári fizetések tervezett csökkentését, hanem más megoldást fognak keresni.

Dimitrie liberális képviselő kérdésére **Argetoianu** kijelentette, hogy lényeges módosításokat eszközölt a magántisztviselők rendkívüli adójáról szóló javaslaton, amennyiben az **adóalapot telemelte, ugyanakkor pedig az adózási kvótát százalékát leszállította.**

Itt említiük meg, hogy a **szociáldemokrata**-pártnak ma egy küldöttsége **Bratescu** Zamfir pénzügyi államtitkárnál járt, akinek átújították azt a memorandumot, amelyben a párt a magántisztviselők rendkívüli adójával szembeni álláspontját szögezi le. **Bratescu** államtitkár a memorandum átvétele után azt válaszolta, hogy elhatározott tény az, hogy a 10 ezer lejen aluli fizetéseket mentesítsék a rendkívüli adó alól.

Javaslat a temesvári és aradi piac megrendszabályozására

A temesvári interimár-bizottság elnökének

érdekes javaslata Aradváros vezetéséhez — Egységes maximális árak

A városok vezetéséit intenzíven foglalkoztatja az elsőrendű éleltszükségleti cikkek árának maximalizálási kérdése. A leredukált árak és az általánosan csökkent jövedelmek szükségessé teszik a városok vezetéséi számára a piaci árak legmondosabb megszabását, viszont tekintettel kell lenniük a termelők és az árusok érdekeire is, hogy a maximalizálási eljárások esetleges igazságtalanságai ne okozzanak kárt a gazdasági élet egyéb vonatkozásaiban. Ezekkel a kérdésekkel kapcsolatosan érdekes tervet vetett fel Aradváros vezetésége előtt **Grotsorcanu** Cornél dr., a temesvári interimár-bizottság elnöke, akinek a javaslata vonatkozó átiratát ma kézbesítette

ki a városi házában a posta dr. **Ursa** János interimár-bizottsági alelnöknek.

A temesvári interimár-bizottság átirata azt az ötletet veti fel Aradváros vezetésége előtt, hogy a két város vezetésége, tekintettel a városok egymáshoz való közelségére, **együttiesen járjon el minden olyan ügyben, amely az elsőrendű éleltszükségleti cikkekkel áll összefüggésben.** Elsősorban is tehát a piaci árak rendszabályozásának kérdéseiben ajánl fel Temesvár város vezetésége egy együttműködési paktumot. A temesvári ajánlat már konkrét esetet is említ, amelyben együttesen kívánna Aradváros vezetéségével eljárni: **a kenyér-árak kialakulásának kérdésében ajánlja fel az első együttműködési kísérletet.** Ertesítvén arról Aradváros vezetéségét, Temesvár városa a maga részéről egyelőre a kenyérmaximalizálás megkerülésével kíván közvetlen úton megállapodásra jutni a pékiparosokkal.

Ursa János dr. a temesvári átirattal kapcsolatosan kijelentette az **Aradi Közlöny** munkatársa előtt, hogy Aradváros vezetésége elsősorban is az interimár-bizottság döntésétől teszi függővé magatartását az ajánlattal szemben. Mivel **Radu** Cornél dr. interimár-bizottsági elnök minden valószínűség szerint holnap érkezik haza Bucurestiből, könnyen lehetséges, hogy már a pénteki ülésen határoznak a felajánlott együttműködés módozatai felett.

Máskülönből külön jelentőséget ad a temesvári városvezetéség érdekes ajánlatának az a körülmény is, hogy a minisztertanács a közelmúltban elsőrendű éleltszükségleti cikkek deklarálta a tüziit, ezzel kimondottan felhatalmazta az egyes városvezetéseket arra is, hogy a saját területükön belül maximalizálási véhessék a tüziia-árakat. Ezt a minisztertanácsi rendelkezést Aradváros tanácsa már megkísérelte bevezetni és a jelen pillanatban is folynak a megbeszélések az érdekelt gazdasági képviselőkkel. Aradváros vezetőkörében megvan a hajlandóság arra, hogy éppen az emelkedő tüziia-árakra való tekintettel felvegye az együttműködést Temesvár városával.

— Megkezdődnek a német—magyar preferenciális szerződések tárgyalásai, Berinből jelentik: A német—román és német—magyar preferenciális szerződések meghiusulása miatt a német kormány új kereskedelmi tárgyalások megkezdését határozta el. A magyar kormány már válaszolt is, amely szerint hajlandó a tárgyalásokat megkezdenni a román válasz a napokban várható. Beavattottak szerint a tárgyalások december elején kezdődnek az érdekelt felek közt.

Kivándorolt angol tőkével millió vállalatok létesülnek Luxemburgban

Luxemburgi 661 jelentik: Az angol font értékesítése óta nagy tempóban indult meg külföldön az angol „**holding-társaságok**” megalapítása, úgy hogy ez a mozgalom azt az impressziót kelti, hogy ilyen módon meitlik ki tőkéiket Angliából az angol tőkésök egy része. Néhány nappal ezelőtt több mint 12 **holding-társaság**ot alakítottak és pedig ismert „**strogmannok**” neve alatt, akikről köztudomású, hogy az angol pénzügyi megbízatásából végeznek évek óta hasonló tranzakciókat. Többnyire a cégek könyvelői az alapítók, akiknek valószínűleg nincs módjukban új cégek alapításával növelni jövedelmüket. A **holding-társaságok** mindegyikét 6—7 londoni könyvelő alapította, akik közül némelyiknek neve több ilyen újonnan alakult társaság alapítóinak névsorában és a felügyelő-bizottságban is helyet foglal.

Feltűnő, hogy ezeknek a **holding-társaságok**nak az alapítóje nem angol fontban, hanem luxemburgi frankban lett megállapítva. Óriási pénzeket fektettek ezekbe az új vállalatokba, amelyek közül a legnagyobbak az effektív tőkéje megalapítja a 180 millió luxemburgi frankot, amely összeg jóval felülmúlja a Luxemburgban forgalomban levő teljes bankjegymennyiséget. Az angol sajtó nagy cikkben számol be erről a tőkeemigrációról és kérdést intéz illetékes körökhöz, vajjon azoknak nem-e tűntek fel ezek a gyanús luxemburgi vállalat-alapítások.

A részvénytársaságok adója

Az új rendszer szerint akkor is kell adót fizetni, ha veszteséggel zárták évüket.

Bucurestiből jelentik: Beszámolt az **Aradi Közlöny** arról, hogy a kormány teljesen új rendszert kíván bevezetni az adók kiadására. Az a bizottság, amely ezt a javaslatot előkészíti, még nem fejezte be munkálatait. Nagy parlamenti vitával számolhat a kormány az a terve, amely szerint javaslatot terjeszt elő a részvénytársaságok megadóztatására vonatkozólag. A javaslat szerint a részvénytársaságoknak egy bizonyos adóminimumot mindenképpen kell fizetniük még akkor is, ha veszteséggel zárták üzleti évüket. Ennek az adónak adóalapja a részvénytársaságok alapítókéjének négy százaléka lesz. A törvényjavaslat egyébként már készen fekszik és a közeljövőben a parlament elé fogják terjeszteni.

— **Aradi váltóárak.** Dinár 2,99, pengő 23,20, angol font 600, olasz lira 8,50, dollár 169,50, francia frank 6,85, cseh korona 4,98, osztrák schilling 21, svájci frank 33,20. **Devizaárak.** Belgrád 3, Berlin 40,20, Budapest 26, London 645, Milano 8,80, New-York 168,75, Páris 6,75, Prága 5,01, Bécs 21,25, Zürich 33,05.

— **Adóörverés Gábor András hagyatékára.** A Kereskedelmi és Iparkamara hivatalosan közli: Az aradi pénzügyigazgatóságtól nyert értesítés szerint **Gábor András** hagyatékában felfogalt ingóságok folyó hó 27-én délután 3 órákor kerülnek árverésre (Str. M. Scaevola 18—20. szám alatt), amit a Kamara ezúton hoz az érdekelt hitelezők tudomására.

NYILTTÉR.

E rovat azzal közlöttékért nem vállalunk felelősséget. **Értesítés!**

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy a volt **Szabadság-tér 20.** szám alatt (**Hoffmann Ottó** csomag-üzlete mellett) **Rövidárú-Kötött-és Játékárú** Detail-üzletet nyitottam, hol a vásárlóközönség szűkebb körét engem áron szeresheti be, ami lényeges megtakarítást jelent.

Egyben értesítem egy s helybeli, mint a vidéki nagybecsű vevőmet, hogy

Engros-üzletemet

folyó évi december hó elején ugyancsak a fenti helyiségbe **helyezem át.**

Finkelstein József

Norinbergi-rövid-kötött és játékarú nagykereskedő.

Fizessen elő
a legnagyobb magyar lapra, az
UJSÁG-ra

leggyorsabb hirszolgalat,
a legjobb munkatársak:

Kóbor Tamás, Márai Sándor, Lynkeusz, Szomorj Emil, Pünkösti Andor, Elek Artur és a magyar irodalom legjobb erőt írják a lap minden sorát.

Előfizetési ára:

Egy hóra . . . 200 lej
1/4 évre . . . 500 lej

Előfizetni lehet:

Sándor Iván hirlapiroda,
Löbl hirlapiroda
aradi cégeknél.

Apróhirdetések

BEVEEZÉS.

Cirkot és cirokmagot
minden menagi
ségben **vásárolok**

ELEK GYÖRGY seprőgyár
Budapest, VI., Kartács-uca 22.
Távírtalcím: ELEKBESÉN.
Telefonszám: Budapest 921-12.

ALKALMAZÁS.

MINDENES, ügyes, megbízható, azonnala kereset. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 3925

FIATAL, ügyes, engros-rövidáru segéd, román és magyar nyelvismertel felvétel. Ajánlatok „Ügyes” jellegre az Aradi Közlöny kiadójához kéretnék.

LAKÁS.

PRÉLYES modern négyszobás, modern háromszobás lakások azonnala kiadók Bulev. Carol 70. 3900

KIADÓ a volt Szabadság-ter közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cím: Calea Banatului (v. Asztales Sándor-u.) 3. 800

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: v. Andrassy-ter 19., a házmezzernél. 200

KETSZOBÁ, konyhas 1-es emeleti lakás a Szabadság-ter sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

TÉGISZOBÁS, konyhas lakás téren kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 300

VÉTEL ÉS ELADÁS.

EGY fűtőgép eladó. Str. Petru Rareș 47. 3927

IROASZTALT modernet, jókarban levőt, megvétele keresek. Címek az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek.

EBÉDLŐ ÉS ÖSSZEKÖTO PERZSASZŐNYEGEK, festmények, fal vitrinek, komód, ebédlő, háló, szalonberendezések, Biedermayer szalonnok, gyári szőnyegek, csillárok, női és férfi aranyórák, antik órák, storeok, függönyök, díszágyak, széklők, tükrök, gázresohó, bundák, szörmék, férfiruhák és kabátok, kis toalet tükrök, asztali villanylámpák, miniatűrök, ezüst gyertyatartó, ezüst cukorkatartó, íróasztalok, ágyak, szekrények, székek, zongorák, stb. stb. eladók. —

SALGONÉ bizományi üzlete,
Str. Horia No. 1. (Neuman-palota)

KITÜNO, jókarban levő 2 Hltres vasbordok eladók. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 200

Ruhák, kabátok festése és vegytisztítása
Hospodár-nál

NEM KELL BERAKTAROZAS ÉS KEZELÉSI KÖLTSEGET FIZETNIE. Helyezze el bizalommal eladó tárgyait 10 év óta fennálló bizományi üzletomban, hol eladó tárgyal gyors eladásáról gondoskodom. Sürgősen keresek keleti perzsaszőnyegeket, antik komódokat, szalonnokokat, szekretereket, modern ebédlő és hálóberendezéseket, ezüsttárgyakat, brilián és ékszerket, antik órákat, uriszobabutort, fotelokat, függöny, storeokat, díszágyakat, stb. SALGONÉ bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-uca) Neuman-palota. 1000

ÚJ ÜZLETBERTRENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., házmezzernél.

JOKARBAN levő zongora, kerek kihuzható ebédlőasztal, szögletes ebédlőasztal eladó. Zwerenz, Paucota, postaépület. 3919

Tűzifa szükségletét
legolcsóbban **Concurrent**-nél
szerezheti be
volt Választóu. 176-178.

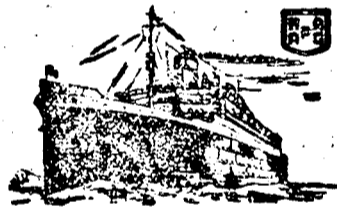
INGATLAN.

BLADÓ HAZ Str. Simeon Bálint 15.
(v. Deseffy-uca) 3920

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-ter sarkánál azonnala kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

FÖTÉREN a legforgalmasabb helyen nagy üzlethehelyiség azonnala kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

Utasainkat és ügyfeleinket

szívesen felkérjük, hogy aradi fiókunk megismerésére folytán minden felvilágosításért és információért utazásokat illetőleg (Eszak-, Dél-, Amerika, Kanada, Kéjutasok stb., valamint egyéb ügyekben is a

Hamburg - Amerika - Linie
S. A. R.

központjához TIMISOARA, Str. Moroy 2.
fordulni sziveskedjenek. Irásbeli megkeresésekre rögtön válaszolunk.

Hamburg-Amerika-Linie S. A. R.
Dir. Gen. L. H. Lazarowitz.

Mindenütt beszélnek
az előkelő budapesti

BRISTOL-szálló

olcsó árairól.

Szobák (a fekvéstől függően) kitűnő napi ellátással már

12 pengőtől
kaphatók.

Dunai szobák kilátással a gyönyörű budai hegyvidékre méltányos áron.

Bristol-menü 2 pengő 40 fillér

Minden nap ötórás tea és tánc.
Kávéházi árak.

Vacsora rendes polgári árakon.
Tánc.

Hosszabb tartózkodás esetén további engedmények

Bristol-szálló

3220 Budapest-Dunapart.

! Bundák !

szörmék a legolcsóbban, nagy választékban: nagy ebédlőszőnyeg, valódi keleti szőnyegek, hálószoobák, olcsó ebédlőkrendencek, otománok, futószőnyegek, linoleum, csillárok 1200 lejtől, valódi garnitúrák, új börgarnitúra, írógép 1200 lejtől, varrógépek 800 lejtől, íróasztalok 600 lejtől, könyvszekrények 800 lejtől, Thonet-székek 90 lejtől, új konyhaberendezés 2000 lejtől, ezüsttárgyak valódi és kézimunka szőnyegek kaphatók a COMISIO bizományi üzletben Arad, Bulev. Reg. Ferdinand 21. szám.

A velünk összeköttetésben álló tomesvári zálogház évi 24% kamat mellett folyósít zálogkölcsönt ékszerre, arany, ezüst tárgyakra, textilárakra, varrógépekre, gramofonokra stb. stb. Comisio, Arad, Bul. Reg. Ferd. (Jézusfalóherceg-ut) 21. szám.

A LEGJOBB ARON közpénzért vásároljuk meg ingóságait, bútorait, szőnyegait, ékszerait, varrógépet, háztartási és berendezési cikkeket. Vevő és eladó egyaránt forduljon bizalommal a Comisiohoz Arad, Bulev. Reg. Ferdinand 21. szám Beraktározásokat olcsón vállalunk.

CONVOCARE. Subsemnătur Consiliul de Administrație a firmei „PFOMA” Prima Fabrica Ardeleană de Cufite și Tacamuri S. p. A. din Arad, face cunoscut că în virtutea art. 9 al statutelor firmei pentru consultarea și darea hotărârii asupra chestiunilor înscrise în programul mai jos specificat convoacă Adunarea Generală Anuală a acționarilor. Adunarea generală va avea loc în ziua de 6. Decembrie 1931. ora 11 a. m. în biroul antreprinderii situat în Arad, Str. Mocioni Nr. 30, cu următorul Obiect: 1. Ratificarea bilanțului și al contului de profit și pierdere pentru anul de exercițiu 1930. 2. Raportul Comitetului de cenzori și dispensarea membrilor Consiliului de Administrație și al Comitetului de cenzori de sub responsabilitatea gestiunilor sale din anul de exercițiu 1930. 3. Raportul Consiliului de Administrație că membrul Consiliului de Administrație Dl. Alfred Farago precum și membrii Comitetului de cenzori Dl. David Weisz au anunțat depășirea lor din Consiliu și respective din Comitet. 4. Propunerea Consiliului de Administrație pentru completarea locului vacant în Consiliul de Administrație prin alegerea unui membru dintre acționari. 5. Propunerea Consiliului de Administrație pentru completarea locului vacant în Comitetul de Cenzori prin alegerea unui membru dintre acționari. 6. Propunerea Consiliului de Administrație cu privire la acoperirea perderilor arătate în bilanț pe anul de exercițiu 1930. 7. Eventualele propuneri. Dată în sedința Consiliului de Administrație din 23. Noiembrie 1931. Consiliul de Administrație.

CONT BILANT încheiat pe 31. Decembrie 1930. **ACTIV:** Casa în numerar 3.269.— Debitori 2.097.723.— Mărfuri 226.583.— Material 98.605.— Instalațiune și mobilier 3.024.961.— Pierdere net 1.742.126.— Total: 7.193.267. **PASIV:** Capital acționar 2.350.000. Accepți 455.652. Creditori 4.387.615.— Total: 7.193.267.— Arad, la 31. Decembrie 1930. „PFOMA” Prima Fabrica Ardeleană de cufite și tacamuri S. p. A. Arad.

CONTUL PROFITULUI ȘI PIERDERII pe anul 1930. **DEBIT:** Salariile funcționarilor 243.612.— Salariile muncitorilor 465.921.— Impozite 114.627.— Cheltuieli generale 55.573.— Cheltuieli advocaționale 46.369.— Cheltuieli asigurare 9.576.— Cheltuieli de călătorie 96.728.— Dobânzi 429.326.— Chiria fabricii 40.000. Descrierea dobieaselor 122.939.— Descrierea a instalațiilor 533.817.— Pierdere din anul 1929. 366.827.— Total: 2.522.315.— **CREDIT:** Profit brut 780.189. Pierdere net 1.742.126.— Total: 2.522.315. Arad, la 31. Decembrie 1930. „PFOMA” Prima Fabrica Ardeleană de cufite și tacamuri S. p. A. din Arad.

Hirdessen a 46 éve
fennálló
„Aradi Közlöny”-ben

Rádió műsor.

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 26.

Bucuresti. 13. Gramofon. 18. Dinicu zenekar. 20.40. Gramofon. 21. Steianovici tenorének hangversenye. 21.20. Szimfonikus hangverseny. 22.15. Beethoven: IV. szimfoniaja. — Budapest. 10.15. Gramofonhangverseny. 13.05. Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának hangversenye. 5. Özv. Pósa Lajosné mesél a gyermekeknek. 6.30. Az 1. honvédszálló zenekarának hangversenye. 7.30. Angol nyelvoktatás. 8. A „Világpólitika” előadássorozat. V. része. 8.30. Cselényi József magyar nőtaestje Toll Árpád és cigányzenekarának kíséretével. 9.30. A prágai rádióállomás műsorának közvetítése. A cseh filharmoniai társaság hangversenye. Majd cigányzenekar. — Bécs. 12.30. Brunner zenekar. 13.40. Gramofon. 18. Sommer zenekar. 21.30. Európa műsor Prágából. 23.15. Schieder zenekar. — Belgrád. 12. Gramofon. 12.57. Harangszó. 13.05. Rendőrzenekar. 17. Gramofon. 18. Nemzeti dalok. 18.20. Rendőrzenekar. — Berlin. 20.35. Népszerű hangverseny. 22.10. A budapesti vo-

nós négyes hangversenye. Majd 0.30-ig tánczene. — Königswinterhausen. 17.30. Szórakoztató zene Berlinből. 21.30. Műsorcsere Prágából. Majd 0.30-ig tánczene Berlinből. — Langenberg. 18. Zenekari verseny. 21. Zenekari utazás a Dnyeperen. Utána 01-ig kávéházi zene. — Milano. 18. Gramofon. 20.15. Gramofon. 21.35. Montemezzi: Giovanni Galluressé c. operája. — Mor. Ostrava. 20.20. A rendőrzenekar fuvószenéje. 21.30. Prága. 23.30. Könnyű zene. — Riga. 17. Fuvószenekar. 20.05. Jarno: „Az erdőszéleány” című operett. 22.30. Szórakoztató zene. — Róma. 18.30. Ének- és zenekari verseny. Hangverseny Santafalvi vezényletével. Serato hegedűművész.

PÉNTEK, NOVEMBER 27.

Bucuresti. 13. Gramofon. 18. Rendőrzenekar. 20.40. Gramofon. 21. Nestorescu négyes hangversenye. 21.45. Vidám félóra. 22.45. Cocea György hegedűművész hangversenye. — Budapest. 10.15. A rádió házikvartettjének hangversenye. 13. Déli harangszó. 13.05. aradi Farkas Sanyi és cigányzenekarának hangversenye. 5. Magyardiákok és magyar munkások Franciaországban. Szekula Agnes előadása. 6. Felolvasás. 6.20. A Budapesti Koncert Szalonzenekar hangversenye. 7.30. Gyorsirótanfolyam.

8. Hangverseny. 7.45. Mocsányi László és Lakos Tibor vídám estje. 15. Mocsányi-Görög: Magyar nőtaestje. 9.40. A nemzetközi leszerelési konferencia közvetítése. Utána cigányzenekar. 11.30. Hangverseny. — Bécs. 12.30. Silving zenekar. 13.40. Gramofon. 14.10. Gramofon. 17. Mendelssohn: Adagio a Szonátából. 18. Sédel zenekar. — Belgrád. 12. Rendőrzenekar. 13.05. Gramofon. 18.30. Orosz románcok. 19. Kávéházi zene. 21.30. Beethoven: Kreutzer szonáta. 23. Grieg: Peer Gynt, szvit. 23.50. Rendőrzenekar. — Berlin. 17.30. Zongora verseny. 19. Karének. 20.10. Szórakoztató zene. 21.30. Mozart: A szevillai borbély c. operája. Majd szórakoztató zene. — Kassa. 13.30. Modern tánc zene. 19. Magyar óra. 20.20. Mesék a magyar gyermekeknek. 20.05. Népszerű fuvós zene. — Langenberg. 21.15. Egyes hangverseny. Utána 24-ig esti zene. 24. Kávéházi zene. — Róma. 18.30. Szórakoztató zene. 22. Lehár: Clo-Clo c. operettje. — Stuttgart. 13.35. Liszt: Magyar rapszódiai gramofonon. 21.15. Massenet: Manon című négyfelv. operája. — Varsó. 17.10. Gramofon. 18.35. Bendzsó hangverseny. 20.30. Gramofon. 21.15. A filharmonikusok szimf. hangversenye. 24. Könnyű és tánczene.